

24 საათი

პოლიტიკა

3 ივნისის მანიფესტაციის - "ინსტიტუტის" პრაზიციანობის თვალში

“ინსტიტუტი” – ასეთი შეფასება მისცა გუშინ საქართველოს პრეზიდენტმა ოპოზიციის მიერ 3 ივნისს ორგანიზებულ საპროტესტო გამოსვლას, რითიც მაქსიმალურად შეეცადა, დაეკონტინებინა ამ გამოსვლის როგორც შინაარსი, ისე შედეგი - ოპოზიციის გაერთიანების ფაქტი. ხოლო “ლიბერული ნაბიჯი”, რომლის დაპირისპირებასაც საქართველოს ხელისუფლებამ ოპოზიციური გაერთიანებისა და სახალხო მოძრაობისთვის აპირებს, “ძალიან სტრუქტურული ერთი საგანგებო თავყრილობაა!”

A3

ეკონომიკა

“სვლილბაბი ყოველთვის ვიდავის ხარჯზე ხდება”

“ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროში რეორგანიზაცია მიმდინარეობს. ჩვენი ყველა ნაბიჯი მიმართულია იქითკენ, რომ სამინისტროს მუშაობა უფრო ეფექტური და ნაყოფიერი გახდეს”, - განაცხადა მინისტრმა გიორგი გაჩეჩილაძემ.

A4

უსხოეთი

მსოფლიოში აშერიკის მიხარო ნებადართული განცხადება

მსოფლიოში ჩატარებული გამოკვლევების თანახმად, ერაყის ომის დასრულების შემდეგ, ანტიამერიკული განწყობა კვლავ ფართოდ არის გავრცელებული მსოფლიოში, განსაკუთრებით, მუსლიმებს შორის.

A5

საზოგადოება

უპიკროდ დარჩენილ მოვამრებებს არძინება ბაახსენდათ

მეტრო “მარჯანივილიან” მდებარე სავაჭრო ფიზიურების აღებას მოვამრებებმა გუშინ მერიის წინ გამართული საპროტესტო აქციით უპასუხეს. დღის 10 საათზე მუნიციპალიტეტის შენობასთან შეკრებილ მანდილოსნებს ქალაქის ხელმძღვანელობიდან არაინ გამომხატურება და ისინიც მალევე დაიშალნენ.

A6

საგარეო

ანტიამერიკული ბატალიონიდან კიდევ ერთი ბარისკაცი ბაიქსა

ვაზიანის სამხედრო ბაზაზე დისლოცირებული “კომანდოს” ანტიამერიკული ბატალიონიდან, რომელიც “წერთისა და აღჭურვის” პროგრამის ფარგლებშია მომზადებული, კიდევ ერთი ჯარისკაცი გაიქცა.

A7

ანიმე

თბილისი	19	☀
ქუთაისი	19	☀
ბათუმი	16	☀
სოხუმი	17	☀
ფოთი	17	☀
თელავი	17	☀
ზუგდიდი	19	☀
ბორჯომი	16	☀
ანაკლია	17	☀
ჭიათურა	18	☀
ბაგრატი	16	☀

უსხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	2.1450
ევრო	2.5298
გირვანქა სტრლინიგი	3.5159
რუბლი	0.0701

„კურხა სიბართელი თქვა“

ასე განაცხადა “24 საათთან” საუბარში რუსეთის პარლამენტის საერთაშორისო საქმეთა კომიტეტის გუპოლიტიკის კომისიის თავმჯდომარის მოადგილემ, კავკასიისა და შორი და ახლო აღმოსავლეთის საქმეთა სამუშაო ჯგუფის უფროსმა ალექსეი ვაშჩინკოვმა.

რუსულენოვანი ნიჟარაძე საა. კორ. მოსკოვი

ალექსეი ვაშჩინკოვ: “სოჭში პრეზიდენტის შეხვედრის დროს მიღწეული შეთანხმებების განხილვისა და აფხაზეთის მხარესთან პოზიციების შეჯერების მიზნით,

სანკტ-პეტერბურგის სამიტამდე აფხაზეთში იმყოფებოდა რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს დიპლომატი ვალერი ლომინინი. დიპლომატი ვალერი ლომინინი. დიპლომატი ვალერი ლომინინი. დიპლომატი ვალერი ლომინინი.

გაყვანას, როცა აფხაზეთმა ლომინინს პირობა მისცეს, რომ ისინი ამას პირველები არ მოითხოვენ, ლომინინმა თავის ხელისუფლებას გადასცა აფხაზეთა პოზიცია. ამის შემდეგ შედგა სამიტი და პუტინ-შეგარდნაის დახურული შეხვედრა.

ბატონობა A2 გვარდია

ქართველი სამხედროების მორიგი როტაცია ბალკანეთში

კობა ლიკლიძე “რადიო თავისუფლება” საქართველოში “24 საათისთვის”

4 ივნისს თურქეთის მიერ რეკონსტრუირებული მარნეულის სამხედრო აეროდრომიდან კოსოვოსკენ გეზი აიღო ქართველ მშვიდობისდამცველთა რიგით მრევე ოცეულმა, რომელსაც სტაფიანი მშვიდობისდამცველი, უფროსი ლეიტენანტი დათო მურაღლია მეთაურობს. ტრადიციის თანახმად, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სწრაფი რეაგირების კოორდინაციის ცენტრის ძალებს 34 სამხედრო მოსამსახურე, თავდაპირველად თურქეთში ჩავა და ორკვირიანი სპეციალური მომზადების შემდეგ მეცვლის კოსოვოში მყოფ თანამებრძოლებს.

ქართველი სამხედროები კოსოვოში განლაგებული სამხედრო ძალების (KFOR) შემადგენლობაში 1999 წლიდან მონაწილეობენ და ეს ქართული სამხედროების მისია ბალკანეთში,

ბატონობა A2 გვარდია

ქართველი მშვიდობისდამცველები თვითმფრინავის მოლოდინში.

სრულმანარევი ფარსი ცენტრალურ სარჩევნო კომისიაში

თანამრ მხადლიკილი

გუშინ ჯუმბერ ლომინაძემ, მინდია სალუქვაძემ, ნიკოლოზ ვახანიამ, ხათუნა გოგორიშვილმა, შალვა ბებოშვილმა, პაატა ჯიბლაძემ და ელმირა მესხიშვილმა ცენტრალური საარჩევნო კომისია უკვე ოფიციალურად დატოვეს. ამიერიდან, კომისიის თავმჯდომარის მოვალეობას ვია ზესაშვილი შეასრულებს, ხოლო თავად ცესკო მთლიანად ხელისუფლებისადმი მორჩილი ან მეტ-ნაკლებად ლოიალური წევრებით იქნება დაკომპლექტებული. საგულისხმობია, რომ “ალორძინების” ლიდერების განცხადებების მიუხედავად, ამ პარტიის სამმა წევრმა თანამდებობა არც გუშინ დატოვა. გუშინ კომისიიდან თავისი წევრი არც “მრეველებს” გამოუწყვეციათ.

ცენტრალური საარჩევნო კომისია თავის წევრებს ემზიდობება და დარჩენილ შემადგენლობით მზადდა. ემსახურს პრეზიდენტს.

დებები ჟურნალისტთა მისამართით, რომლებსაც, თურმე, ყველაზე დიდი წვლილი მიუძღვის ცესკო-სთვის ასეთი უარყოფითი იმიჯის შექმნაში. ამ მხრივ, თავი ყველაზე მეტად “ალორძინების” წარმომადგენელმა გივი

კომახიძემ გამოიღო, რომელიც ამტკიცებდა, რომ ცესკო-ს სახელის შეწამება, არც მეტი, არც ნაკლები, სწორედ მედიის დამსახურება ყოფილა. ამ მოტივით, ბატონმა კომახიძემ კომისიის პრეს-ცენტრის უფროსსაც

კი შეუტია და მისი საქმიანობა, ანუ დამოუკიდებელი მედიის საქმიანობაში ჩაურევლობა, ყოველდღე არადა-მაკამყოფილებლად შეაფასა.

ბატონობა A3 გვარდია

დიდი რვიანის მორიგი უხედავო სამიტი

ზოთა უხიავილი

ევიაში გამართული დიდი რვიანის სამიტი იმით დამთავრდა, რითაც მისი 28 წინამორბედის უმეტესობა – პრაქტიკულად არაფრით. ექსპერტები აცხადებენ, რომ ისინი კიდევ ერთხელ დარწმუნდნენ იმაში, რომ მსოფლიოს შვიდი უმდიდრესი ქვეყნისა და რუსეთის ლიდერების შეხვედრა, რეალურად, მხოლოდ პრეზიდენტებს შორის პირადი ურთიერთობების განსამტკიცებლად გაიმდგმა. ბევრი სამხარეთო ფოტო და ძალიან ცოტა სამოქმედო გეგმა – ასეთია დიდი რვიანის სამიტის შედეგი. ერაყის ომის შემდეგ გამწვავებული აპერიკულ-ევროპული დაპირისპი-

პირების ფონზე ესეც არ არის ცუდი შედეგი. ყოფილმა ოპონენტებმა შირაკმა და ბუშმა, პრიოდერმა და ბუშმა ტელეკამერების წინაშე განაცხადეს, რომ უთანხმოება წარსულს ჩაბარდა და ახლა საერთო მიზნების მისაღწევად იბრძოლებენ. თუმცა სამიტზე დამსწრეები აღნიშნავენ, რომ მიუხედავად დეკლარირებული მეგობრობისა, უთანხმოება ვეროპულეზა და ამერიკელებს შორის მაინც იგრძნობოდა. სამიტის დასრულები-სას პუტინმა და შირაკმა მაინც გააკრიტიკეს ამერიკის მოქმედება ერაყში. შრიოდერთან პირად შეხვედრაზე ბუშმა უარი განაცხადა.

ბატონობა A5 გვარდია

მკალავიზილს სამთვიანი კაბიზრობა ეხუქრება

თანამრ კასიხაძე

გუშინ, ვაკე-საბურთალოს რაიონის სასამართლოს წინ, ბასილ მკალავიშვილის მრეველი, ხატების თანხლებით, რამდენიმე საათის განმავლობაში, სასამართლოს გადაწყვეტილებას მორჩილად ელოდა. თავად მოძღვარი სასამართლოს მიმდებარე ტერიტორიაზე არ გამოჩენილა. როგორც მკალავიშვილმა სატელეფონო საუბრისას გვითხრა, მან დედაქალაქი, დაახლოებით, ოთხი საათისთვის დატოვა. სასამართლოს თავმჯდომარე მამუკა ნოზაძე ბასილ მკალავიშვილისთვის სამი თვით წინასწარი პა-

ტიმობის შეფარდების შუამდგომლობას იხილავდა. შეგახსენებთ, თბილისის პროკურატურაში ბასილ მკალავიშვილის მიმართ სისხლის სამართლის საქმე რამდენიმე თვის წინ აღიძრა. ამჯერად, მკალავიშვილს გამოძიება სხვისი ქონების განადგურებაში ედავება, რისთვისაც კანონი ოთხიდან რვა წლამდე თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს. 2002 წლის თებერვალში გლადინის ეპარქიის მრეველმა, მოძღვრის წინამძღოლობით, ბიბლიური საზოგადოების წევრ მამუკა სონულაშვილის კუთვნილი ლიტერატურა დაწვა.

ბატონობა A7 გვარდია

ლია წერილი საქართველოს პრეზიდენტს

ღრმად პატივცემული ბატონო პრეზიდენტო!

თქვენ, როგორც თანამედროვე პოლიტიკის ერთ-ერთ დიპლომატიურ არქიტექტორს, კარგად მოგეხსენებათ, რომ ამავე პოლიტიკოსს აქვს ხოლმე საექსპო მნიშვნელობის გამოხვლები. გამოხვლები, რომელთა მიხედვითაც უფრო კონკრეტული წარმოდგენა გვექმნება ორატორის პოზიციაზე, ინტერესებზე, ღირებულებებსა და, ასე განსჯეთ, ჯანმრთელობის მდგომარეობაზეც კი.

თქვენი სანგრძობი პოლიტიკური მოღვაწეობის განმავლობაში ასეთი გამოსვლა ბევრი გქონიათ. იმდენად ბევრი, რომ მათ ახალისს არც ქალაქი ეყოფა და არც მეღანი. თუმცა, დღეს უფრო მნიშვნელოვანი ის არის, რომ თქვენს კვლავ აგრძელებთ ასეთი გამოსვლებს, რაც ნათელი დასტურია იმისა, რომ თქვენ, არათუ უწინდებურად არსებობთ, უწინდებურად აზროვნებით კიდევ.

ბოლო ასეთი გამოსვლა, უდავოდ, თქვენი ბოლო საორმაბათო რადიონტერვიუსა და ბრიფინგის ნაზვი იყო. უდიდეს მადლობას მოგახსენებთ, რადგან ამჯერად ნოყიერი გონებრივი საზრდო გვიძღვნით. ერთიანად ამ მსუყე წაერთის მონელება ძალიან რთულია და ჩემებრ უზრალ მოკვდავის ორგანიზმს წამდვილად არ ძალუძს ამიტომაც, იქნებ მხოლოდ მისი ერთი მოხაკეითი დაეკონკრეტოთ, რომელიც, ისევე როგორც თქვენი აზრების უმეტესობა, საქართველოს მასშტაბებს ამკარად სცილდება.

მით უფრო, რომ თქვენი გამოსვლის ეს ნაწილი სწორედ საერთაშორისო ორგანიზაციებს ეხება. საინტერესო კი ის არის, რომ თქვენ - ადამიანმა, რომელიც ასე დაჟინებით იბრუნებს რკინის ფარდის ჩამოხსნას, ასეთივე თავგამოდებით მოითხოვეთ მისი ხელახლა ჩამოფარება.

ბატონობა A3 გვარდია

ცესკო-ს საკითხი და “ალორძინების” ბრძნობათა იზვარია”

ბიორგი ასანიშვილი

ოპოზიციას უნდა, რომ ხელისუფლებამ თავისივე დასაკლავი დანა საკუთარი ხელით გალესოს; ხელისუფლება ცდლობს, რომ მიუხედავად იმისა, თუ როგორი იქნება ხალხის პოლიტიკური ნება, მაინც თვითონ დარჩეს ქვეყნის სათავეში – დაახლოებით, ასეთი მიზნებს ისახვენ ხელისუფლება და ოპოზიცია, როდესაც ცესკო-ს დაკომპლექტების წესის საკითხში უპირისპირდებიან ერთმანეთს. ამ ბრძნობაში პოზიციური უპირატესობას ხელისუფლება ფლობს: ოპოზიციასთან მისი შეტაკება “ფრედაც” რომ დაითავრდეს (ანუ, ვერც ერთი ვარიანტი ვერ გავიდეს), მოგებული მაინც სახელისუფლებო ბანაკი დარჩება, - დღესთვის არსებული ცესკო მას მთლიანად აკმაყოფილებს. ამიტომ, ოპოზიციის მთელი ძალისხმევა ხელისუფლების ამ უპირატესობის გაბათილებისკენ არის მიმართული. თუ ცესკო არსებობს შეწყვეტს, მმართველი ძალა ამით “ფორას” დაკარგავს და საარჩევნო “თამაშის” სადავეები უკვე ოპოზიციის ხელში გადავა. ასე რომ, ცესკო წამდვილად ღირს ბრძნუდნად - ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ის საყრდენი წერტილია, რომლითაც არჩევნების შედეგების “გადატრიალება” შეიძლება.

მას შემდეგ, რაც ქუჩიდან და პარლამენტის სხდომათა დარბაზიდან სახელისუფლებო ძალებზე ერთდროულმა იერიშმა ნაყოფი ვერ გამოილო, ოპოზიცია ტაქტიკა შეცვალა. მან პარლამენტის სხდომებს ბოიკოტი გამოუცხადა, დედაქალაქი დატოვა და პერიფერიებში გადაინაცვლა.

საარჩევნო ბატალიებში თბილისი, მართალია დიდ, მაგრამ მაინც არაგადამწყვეტ როლს ასრულებს. ელექტორატის რაოდენობიდან გამომდინარე, “აბსოლუტური წონით კატეგორიაში გამარჯვებული” რეგიონების მაჩვენებლებით ირეკება.

ბატონობა A2 გვარდია

ღია წერილი საქართველოს პრეზიდენტს

პირველი გვარდიანს

რატომ? რისთვის? ნუთუ მხოლოდ იმის გამო, რომ რომელიღაც თქვენმა გონებაშეზღუდულმა ხელქვეითმა (ისე, ხომ არ გავჩვენებთ, რომ თქვენს კარზე ასეთების მეტი აღარავინ დარჩა?) გიჩურჩულებათ, "საერთაშორისოები" შავხელ ძალაა აფინანსებენო? ბოლოს და ბოლოს, თქვენ ხომ კარიერის უდიდესი წაწილი სამართალდამცავ სისტემას შესწირეთ და ის მაინც იცით, რომ ბრალდებას მხოლოდ მაშინ აქვს ძალა და ფასი, როცა მას შესაბამისი დოკუმენტი ადასტურებს. და რა დოკუმენტი გქვიათ, რომელიც დასატურებს, რომ ჯორჯ სოროსი ანტიასეგლშიწოდებრივად განწყობილ ჯგუფებს აფინანსებს? ბევრს რომ აფინანსებს, ფაქტია; მაგალითად, განათლების სამინისტროს. და თუ კარტოზია ანტისახელმწიფოებრივად განწყობილი, თქვენი ნება მყისიერად აღსრულებადია: როგორც გაამინისტრეთ, ისეც მოხსენით, ვინ დაეიშალათ?

ადამიანურად მესმის თქვენი: სოროსი თქვენი შვილობილი "ახალი საქართველისთვის" რომ დაფინანსებინა, ალბათ, გაცილებით მეტად გესიამოვნებოდათ. მეტიც: ექვციც არ მუბარება, რომ მისთვის ღირსების ან გორგასლის ორდენსაც კი არ დაიმურებოდათ, მაგრამ რა ექნათ? სოროსი თავისი პრინციპები აქვს და მათ მიხედვით ცხოვრობს.

ის უპირველესად ბიზნესმენია. აპსოლუტურად გეთანხმებით, რომ ბევრისგან განსხვავებული ბიზნესმენია. ვაგალითად, სოროსი კარდინალურად განსხვავდება თქვენი ნათესავი ბიზნესმენებისგან, რომლებმაც ძირითად ბიზნესად საქართველოს ყველაფერ გაიხადეს და სანაცვლოდ ქვეყნისთვის არაფერს გაღებულა უნდათ. თქვენმა მოძულეული სოროსი კი ნელნელა განმავლობაში აფინანსებს ქართველი მეცნიერების იმ დარგებს, რომელთაც, თქვენი ნათესავების გაუმძღვრობის გამო, ერთი თეთრიც არ რჩებათ დაფინანსებისა და განვითარებისთვის.

ნუთუ ამის გამო უნდა უიხრათ სოროსის, რომ საქართველოში ვეღარ იქნება? და ვის ბაძავთ ამით? რუსეთს და უკრაინას?

ეს ფოტო მესამედ იბეჭდება. რადგან კვლავაც გასარკვევია შემთხვევით სხედან გვერდი-გვერდ შევარდნაძე და ლუკაშენკო?

ნასო, ბრძანებ. არ დაიჯეროთ - სოროსის როდევან არის და თუ შეზღუდა საქმიანობა, არა იმიტომ, რომ უკუჩაბ ან პუტინმა თავლები დაუბრიალეს. რაც შეეხება ქვეყანას, სადაც სოროსი წამდგელიად არ არის, ეს რესპუბლიკა ბელარუსი გახლავთ, სადაც თქვენი მოძეუ-კოლეგა ალექსანდრ ლუკაშენკო ზეობს. და იცით, რას მიაღწია ასეთი დემარშებით? უმარტივეს რამეს: ქვეყნის სრული იზოლაციას, რასაც მთელი მისი ქვეყანა ზღავს. დასავლეთიდან ბელარუსისკენ აღარავინ იყრთავს, სამავგიეროდ რუსი ბოგინობს ფორთავაშლი, აპკარა ცინიზმით და სიტუაციის ბატონ-პატრონობის პრეტენზიით: როცა უნდა, მაშინ ხსნის და კეცავს "ბელტრანსგაზის" ონკანს და მთელ სახელმწიფოს თავის ჭკუაზე ატარებს. თქვენც ეს გზა ხომ არ მოგეწონათ? ფაქტია, რომ სიმპტომები იგივეა: ჯერ "გაზპროში" მთელ ქართულ გაზის ინფრასტრუქტურას შემპირდით, ახლა სოროსიც შეგჭულდათ...

არადა, საქმე საქმეზე რომ მიდგეს, რას ერთობ ამ საერთაშორისო ორგანიზაციებს? ის ხომ მაინც შესანიშნავად იცით, რომ თქვენს თიხისფერება ხელისუფლებას სწორედ მათი დონორობით უღვას სული? ნუთუ ეს ტრიტიც გინდათ მიზნებით? ნება თქვენი მუდამ მაღალია, მაგრამ იქნებ იხსენებთ, რომ ამ ტოტზე თქვენს გარდა მთელი საქართველოც ზის და კიდევ ერთ დანარცხებას ან გაუძლებს, ან არა.

ან ვის სოროსი რას აითვალუნებთ? წლების მანძილზე თქვენს დასავლენას ელ მეცნიერებას აფინანსებს, პარალელურად - ქართულ მედიას და არასამთავრობო სექტორს უმართავს ხელს. ცოტაა? კიდევ ინებთ: ქართული საბანკო საქმის ლიდერის - "თი-ბი-სი ბანკის" თანამფლობელიც გახდა, რითიც უდავოდ გაზარდა მისი ავტორიტეტულობა და სანდოობა. არ გეჩვენებთ, რომ ერთი კაცისთვის სავსებით საკმარისია? მესმის, რომ ძალიან რთულია, ამ ასა-

კში კაცი გამოიცვალო. ბოლოს და ბოლოს, სულაც არ არის გასაკვირი, რომ სამართალი მილიციის გენერლისთვის მიღებულ იყოს სოროსის მიერ ასე ძალუმიად პროპაგანდირებული ღია საზოგადოების ინსტიტუტი. მაგრამ მოდით, აქ თქვენთვის, ცოტად არ იყოს, მტკიცეული, მაგრამ მაინც ვარდაუვალი საკითხი ვახსენოთ: ყველა მმართველობას, მათ შორის თქვენსასაც, აქვს დასასრული. როგორც ერთი ფრანგი პოლიტიკოსი ამბობდა მიტრანზე, თუ ქვეყნის მოსახლეობა არა, ღმერთი მაინც იზამთ თავისას. იქნებ ამის გათვალისწინებით, მომავალი თაობები კიდევ უფრო მეტად არ განხრით და დახურული საზოგადოები ამ დაუტოვებელი მემკვიდრეობად, კანდიდერებისთვის ბრძოლის მოხდით შეგახსენებთ, რომ თქვენი პოლიტიკური არსებობის ორი პარასკივია დაგრძელ და იქნებ აღარც ცოცხად დამიშობით და აღარც ამ ორი პარასკივის ხელუწუნურად შემცირების სურვილი გაამძაფროთ.

მართალი ვითხრათ, არ ვარ დარწმუნებული, რომ ჩემი ხმა თქვენამდე მიადევს. სამაგიეროდ, თქვენი სიტყვები, როგორც მოსურვენი, უკვე "მთქმანეს იმ კაცს" - ჯორჯ სოროსს, და იცით, რა მიზანს? ისტორია განმეორდა - ერთი ძალიან სახალისო ისტორია: მწრლად ნიკა ავაიძელს პიკასოს შემოქმედება არ ჰყვარებოდა. იმდენად არ ჰყვარებოდა, რომ კლამბურცი უკ უძღვებოდა "ავაიშვილსა ნიკასო, არ ჰყვარებოდა პიკასო, გადარეულა პიკასო, რა დავუშავე ნიკასო?" რაღა დაგიმალოთ და სოროსიც ვადარეულა, შევარდნაძე რას მერჩისო? ბატონო პრეზიდენტო, იქნებ მოითხოვ მოწყალეობა და კიდევ ერთხელ ავიხსენებ, რას ერთი "იმ კაცს", ოთრემ ვერც მან და, რაღა დაგიმალოთ, ვერც ჩვენ ვერ დავადგინეთ, რატომ ამოიღეთ მიზანში ადამიანი, ვისაც მთელი მსოფლიო უწევს პატივს ერთი თქვენი სულიერი მემკობრის - ალექსანდრ ლუკაშენკოს საგრადა.

ლრუა პატივცემილი, საქართველოს მოქალაქე-აბოძრეველი რეზაზ საყმესარიშვილი

3 ივნისის მანიფესტაციის -

"ინციდენტი" პრეზიდენტის თვალში

"ინციდენტი" – ასეთი შეფასება მისცა გუშინ საქართველოს პრეზიდენტმა ოპოზიციის მიერ 3 ივნისს ორგანიზებულ საპროტესტო გამოსვლას, რითიც მასქიმალურად შეეცადა, დაეკნინებინა ამ გამოსვლის როგორც შინაარსი, ისე შედეგი - ოპოზიციის ვაგართიანების ფაქტი. ხოლო "ღირსეული ნაბიჯი", რომლის დაპირისპირებასაც საქართველოს ხელისუფლება ოპოზიციური ვაგართიანებისა და სახალხო მოძრაობისთვის აპირებს, "ძალიან ბატონუტურების ერთი სავანებოთ თავყრილობა!"

ნოთა ნაწილი არაპროფესიონალებით არის დაკომპლექტებული, თუმცა "რესურსის საკმარად დიდია"... "კონკრეტული" იყო საქართველოს პრეზიდენტი ოპოზიციის აქციის სახალხო სახელისუფლებო რეაქციასზე საუბრისას: მან მომზადარის შესახება უმოწროების საბჭოს დაავალა, ძალიანებს კი ერთი კვირა მისცა, ქვეყანაში შექმნულ სიტუაციასთან დაკავშირებით, სავანებოთ თავყრილობის მოსაზრებულად.

მართალია, მთავრობის სხდომის შემდეგ უმოწროების მინისტრმა ვალერი ხაბრძინია ამ განცხადება, რომ საუბარს, უბრალოდ, ექვსი თვის შედეგების შეჯამებაზე მიდის და "სავანებო ზომებს" ხელისუფლება არ მიმართავს, მაგრამ ცხადია, რომ სიტყვა "სავანებო" ამ შემთხვევაში პრეზიდენტის მიერ "სავანებო" იყო ნახმარი.

"რამდენ სავანეზე გინდათ, იმდენად იჯექით, ოღონდ თქვენი მოვალეობა პირნაითად შეასრულოთ." – კატეგორიული ტონით მოსთხოვა პრეზიდენტმა სახელმწიფო უწყებათა წარმომადგენლებს შევარდნაძემ, "პირადად მისი და ქართველი ხალხის სახელით", მოდიმ მოიხრდიან იმ ქვეყნების მოსახლეობასა და ხელმძღვანელობას, ვის მიმართაც ოპოზიციის გუშინდელ მიტინგზე "შეურაცხყოფილი განცხადებები" გაკეთდა. "იმ შეურაცხყოფის ატანა, რომელიც გუშინდელ მიტინგზე, პირადად ამის მომომინსთვის მზად ვარ. მაგრამ ვერ ავიტან, ვინმემ უდიერად მოისხურათ ქვეყნები, რომლებთანაც განსაკუთრებული ურთიერთობაა..."

თამარ ხორბალაძე

"დიდ ტრავმადიას არ წარმოადგენს ის, რაც გუშინ მოხდა, თუმცა დაუშვებელია მოქალაქეთა მიერ კანონის აპკარა დარღვევა, რომლებმაც რუსთაველის პროსპექტი გადაკეტეს," – ამბობს საქართველოს პრეზიდენტი და დასძენს, "უცილებლად მიმანია, დავაფიქსირო საკუთარი აზრი იმასთან დაკავშირებით, თუ რა შეიძლება მომყვეს ქუჩის აქციები..." – ასე გახსნა მთავრობის სხდომა საქართველოს პრეზიდენტმა ედუარდ შევარდნაძემ და საკუთარი აზრის "სხვათა შორის" გამოთქმას ნაბეგარ საათზე მეტი მოანდომა.

"როგორი ინციდენტიც არ უნდა მოხდეს, რეფორმების პროცესი არავითარ შემთხვევაში არ უნდა შეჩერდეს, ეს ეხება სამართალდამცავ ორგანოებს, პროკურატურას, შსს-ს, უშიშროების სამინისტროს..." – ზოგად რეფორმებზე "სხვათა შორის" საუბარი ვაგარძელა ედუარდ შევარდნაძემ. "არ მინდა იმის დამაზიებელი ან გაუბრალოება, რაც მოხდა, მიუხედავად იმისა, რამდენი კაცი იყო შეკრებილი – 2000 თუ 3000, რადგანაც ქვეყანას აქვს მწარე გამოცდილება..." – განაცხადა

მან, გაიხსენა დრო, როცა "იარაღის ქვეშ" წყდებოდა საკითხები, თქვა, რომ კანონის შინაარსი პარლამენტზე უნდა განისაზღვროს და აქვე პირველად თქვა საკვანძო ფრაზა: "თუ არ იქნა წესრიგი, ვერავითარი არჩევნები ვერ ჩატარდება." სახელისუფლებო ბლოკის სტრატეგიის მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, საფიქრებელია, რომ წესრიგი პრეზიდენტის საარჩევნო ადმინისტრაციების სასურველ შემადგენლობას გულსმომობდა (დანარჩენი - როგორც ტექსტშია).

აქვე ხალხის მოთხოვნისაც შეეხო ედუარდ შევარდნაძემ: "ქუჩის აქციები შედეგს აღარ მოიტანს, რადგან საქართველოს მოქალაქებს არ სურთ ახალი ქაოსი, ქუჩის აქციებიდან ქაოსამდე კი ერთი ნაბიჯია. როგორც ჩანს, აქციის ორგანიზატორებს სჯვარია, რომ ქუჩის აქციები მიზნის მიღწევის ერთადერთი გზაა, მაგრამ ეს ასე ნამდვილი არ არის..." – დასძინა მან და აქვე პარლამენტიც (რობდა კი მისი თავმჯდომარე) გააფრთხილა. კერძოდ განაცხადა, რომ საქართველოს პრეზიდენტმა ყველა დამპუტატს უნდა მოუსმინოს – სამთავრობო იქნება თუ არასამთავრობო...

შევარდნაძე მასმედიადაც "გადასწავდა" და აღნიშნა, რომ მასუწყველდ ორგა-

ბული მეგობრობა გვაკავშირებს. ის, თუ რა მდგომარეობაშია ესა თუ ის ქვეყანა ეკონომიკური თუ პოლიტიკური განვითარების თვალსაზრისით, არავის მიერ მითინგზე გასარჩევი არ არის. ჩვენს ჩვენს საქმეს მივხედოთ, ხოლო შემდეგნაირად ხაზებს და იმთავითვე დავამოწმდება," - აღნიშნა საქართველოს პრეზიდენტმა.

საქართველოს პრეზიდენტის გუშინდელ გამოსვლას მთავრობის სხდომის შემდეგ ვაშინა აღარ მოჰყოლია, თუმცა მთავრობის ცალკეულმა წევრებმა ხელიდან არ გაუშვეს უნაწი, დაფიქსირებინათ, რომ "აქცია უკანონო იყო..."

თბილისის მერი უფრო შორსაც წავიდა და იმზეც ისაუბრა, რომ ბევრია მთავრობაში ორ და მეტ სკამზე მჯდომი ადამიანი, თავად კი საქართველოს პრეზიდენტის ერთგული გახლავთ...

ფაზხაუთის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ლონდონ ცაავამ კი, ფაზხაუთის თემით ოპოზიციის მათხოვლირების "უზენაეს" უნაწი, დაფიქსირებინათ, რომ ქვეყნის დეგენერაცია ჩართვისგან თავის შეკავებასაკენ მოუწოდა.

შედარებით უშიშერი გახლდათ უშიშრების მინისტრი, რომელმაც "სახალხო მოძრაობასთან" დაკავშირებით განაცხადა, რომ "თუ ხალხი კანონის დარღვებაში იმპორტებს, უშიშროება ამ საკითხს არ ჩაჩვენებს..." მოკლედ, გუშინ იქმდებოდა შთაბეჭდილება, რომ მნიშვნელოდი დიდა საფრთხის შიშში, რომელიც სამშაპათს კანცელარის დერეფნებში იგრძნობოდა, უკვე ჩაიარა...

სრულნარევი ფარსი ცინიკრალურ

საარჩევნო კომისიები

პირველი გვარდიანს

ასეა თუ ისე, გუშინ ცესკო-მ, დღევანდელი შემადგენლობით, თავისი უკანასკნელი სხდომა გამართა. დღეიდან კი მისი შემადგენლობა ასე გამოიყურება:

გია ზესაშვილი, მამუკა კობაღიშვილი, დენის დავითაშვილი (რომელიც, ამავედროულად, "სოციალისტებისა" და მთლიანად, სახელისუფლებო ბლოკის ინტერესების ღია დამცველია), ზურაბ ციხისთავი (ყველა პარლამენტის მიერ არის დანიშნული), "მოქალაქე" ძალვა ბულაშვილი, აგრეთვე "აღორძინების" ინტერესების დამცველები: გივი კობახიძე, ტარიელ გაგნიძე და მურმან გორგოძაძე, "ედუკელი" პაატა საყვარელიძე და "მრეწველი" ნოდარ ჭყონია.

გუშინ "სოციალისტი" დენის დავითაშვილი ამტკიცებდა, რომ "სულ მალე პარლამენტი ცესკო-ს დაკომპლექტების წესს მიიღებს და დღევანდელი კომისია ისედაც საბოლოოდ დაიშლება". მიუხედავად ამისა, მწელი დასავლერგულია, რომ სახელისუფლებო ძალეებმა უარი თქვეან იმ ცდუნებაზე, რომლის წინაშეც აღმოჩნდნენ - დღევანდელი ცესკო ხომ თითქმის მთლიანად მათ კონტროლს დაექვემდებარა. ასე რომ, სულაც არ არის გამორიცხული, სახელისუფლებო ფრაქციების სრული მობოლიზებით, მთავრობამ ამ კომისიის შენარჩუნება მაინც შეძლოს.

გუშინდელ სხდომაზე ყველა გამომსვლეული ცესკო-ს იმიჯზე საუბრობდა. "აღორძინებულ" გივი კობახიძის, "სოციალისტი" დენის დავითაშვილისა და "მრეწველ" ნოდარ ჭყონიასგან განსხვავებით, რომლებიც ასრ ქორცილები - დაგმონუნებულები" იყვნენ, რომ კომისია "შუგბლად" აღვი და გაუსწრელია" და ყველაფერი მონაწილედგვე პოლიტიკური ბანაკისა და მედიის ბრალია, შედარებით გულახდილი იყო კომისიის უკვე ყოფილი თავმ-

დენის დავითაშვილი ხელს სხვისკენ იხვერდა. მაგრამ მინდია სალუქვაძემ მას ყველა ცოცხად გაუსხსნა.

არჩევნები სამართლიანი იქნება. მან უნდა იცოდეს, რომ პარლამენტი წესრიგი გზით მოვა," - აცხადებდა ლომინაძე. სრულად "კარტები" კი გივიც კადენციოსმა, მინდია სალუქვაძემ გახსნა, როდესაც განაცხადა: "ცესკო-ს სახელი გაუტყდა, მოსახლეობა ძალიან ცუდად აფასებს ჩვენს მუშაობას და რას არ

არჩევნები სრულიად დაიშალა. მან უნდა იცოდეს, რომ პარლამენტი წესრიგი გზით მოვა," - აცხადებდა ლომინაძე. სრულად "კარტები" კი გივიც კადენციოსმა, მინდია სალუქვაძემ გახსნა, როდესაც განაცხადა: "ცესკო-ს სახელი გაუტყდა, მოსახლეობა ძალიან ცუდად აფასებს ჩვენს მუშაობას და რას არ

ელჩიბის სირკულაციის

პოსტსაბოტა საქართველოში

ბიორბი ივანიშვილი

პოლიტიკოზი

კაცობრიობის ისტორია, ვარკვეულ კონტექსტში, შეიძლება წარმოვიდგინოთ, როგორც ელიტების, ანუ პრივილეგიურებულ ფენათა ბრძოლა ძალაუფლებიისათვის. ამ სასტიკი და უკომპრომისო ბატალიების შედეგად, პოლიტიკურ არენაზე წინფეოდნენ როგორც პროგრესული მოაზროვნე გამჭვირვადი ლიდერები, ისე უწინათი ხელისუფლები, რომელთა უმეცრებასა და დაუკუებელ ამბიციებს მსხვერპლად ეწირებოდა ერების, სახელმწიფოებისა და ცივილიზაციების ბედი.

თანამედროვე ეტაპზე, ელტიზმის პრობლემატიკური საკითხები კვლავა და აწლიში სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი გახდა საქართველოსთვის, რომელიც კომუნისტური იმპერიის დაშლის შემდეგ დადგა დემოკრატიული აღმშენებლობის ისტორიული აუცილებლობის წინაშე. რატომ იქცა კორუფცია ხელისუფლების თანმდეგ სენად? რამდენად აკმაყოფილებს ხელისუფლებაში მყოფ ჩინოვნიკთა კომპეტენცია და პროფესიონალიზმი სახელმწიფოებრივ მოთხოვნებს? რა ბედი ელით მცირე განვითარებად ქვეყნებს გლობალიზაციის პროცესში?

ნებისმიერ ქვეყანაში შიდა პოლიტიკურ სტანდარტობას განსაზღვრავს ელიტების ჩანაცვლება, რაც ქმნის დაღმასკული და აღმასკლის პროცესთა ერთობლიობას. დაღმასკლის პროცესის დროს ელიტაში მყოფ პიროვნებებს აღარ შესწევთ მართვის უნარი და, თუ საზოგადოებასაც არ გააჩნია სათანადო რესურსები მათ ჩანაცვლებლად, ქვეყანაში იწყება პოლიტიკური კრიზისი. აღმასკლის პროცესის დროს კი, საზოგადოებაში წინდებიან ის ადამიანები, რომლებსაც შეუძლიათ მართვა და მონივრული მართვის ელიტაში ადგილის დასამკვიდრებლად და, თუ ეს პროცესი ჩინში მოექცა, მოსახლეობა ირევოლუცია.

სამოქალაქო საზოგადოება, რომელიც შედეგადაა განათლებული, მალაკვალიფიკური და პასუხისმგებლობის მქონე პიროვნებებისაგან, მოწოდებულია არა მარტო აკონტროლოს ხელისუფლება, არამედ საკუთარი საკადრე რესურსებიც შეისთავოს მას, რომ შედეგადაც მყარდება ცირკულაციური ბალანსი. ამ დროს ელიტა არა თუ არ კარგავს თავის მნიშვნობას და დანიშნულებას, არამედ იმის წინაშე და რეპუტაციის ხარისხი თავისობრივად იზრდება, ვინაიდან პერმანენტულიდ ხდება მისი შესვლა საზოგადოების წინაშე აღმოცენებული მაღალი ტალანტისა და პასუხისმგებლობის მქონე პიროვნებებით.

გარდამავალი დემოკრატიის მქონე პოსტსაბოტა ქვეყნებს განსაკუთრებით ესაბოტოებათ ახალი სტრატეგიებისა და კონცეფციების შემუშავება სახელმწიფო მართვისა და პოლიტიკური მექანიზმების სფეროში, რათა აღლო აღონი ელიტის უწყირად დადგენილი წინაშე, საზოგადოების მონაწილეობას გადამწყვეტილების მიღებაში და მთავრობის ანგარიშგაღმკველულების გაზრდას საზოგადოების წინაშე.

ის, რომ ლიბერალურ დემოკრატიეში საყოველთაოდ აღიარებული წინაშე და კონტრუტუბი პოსტსაბოტთა საქართველოში კარგად თავიანთ ლიბერალურ მოწინარეს, განპირობებულია ხელისუფლების გენეტკური კავშირით კომუნისტურ ნომენკლატურულ მმართველობასთან. საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ მოხდა ტრანსფორმირული "ელიტის" (ფორმალური ელიტები) და სახელმწიფო პროცესებისაგან ფსევდო ელიტის უწონადედი, კომუნისტ და კომპარტიული ფუნქციონირების უდიდესი წინაშე. ამავედროულად, სახელმწიფო მართვის ვიდეო დევიციტს განიცდის და არაეფექტური მუშაობის გამო მთავრობა უძლებს ხდება გაუმკლავდეს გლობალურ პრობლემებს.

პროფესიონალი კადრების დევიციტს განიცდის პოლიტიკური პარტიებიც, რომლებსაც მართლაც მკვათ პროგრესულად მოაზროვნე, გამოკვალილი ლიდერები, მაგრამ ხელისუფლებაში მოსვლის შემთხვევაში, მათ გაუტყვევებთ ფექტური მოქმედები, თუ თავის რიგებში ინტელცია არ აღივს განათლებული, პროფესიონალიზმისა და სახელმწიფო მართვის საერთაშორისო სტანდარტებზე.

დემოკრატიული საზოგადოება არ არის მარტვი მექანიზმი. იგი უაღრესად რთული სისტემას წარმოადგენს, რომლის წევრები ერთმანეთისაგან განსხვავდებიან ინტერესებით, მიზნოვნებით, მრწან-მსიით, ნიჭით, განათლებითა და პროფესიონალიზმით. მაღალი ტალანტისა და პიროვნული თვისებების მქონე ადამიანები ისწრაფვიან საკუთარი შესაძლებლობების რეალიზებისაკენ, რაც მოტივაციასა და გარკვეულ პრივილეგიებთან არის დაკავშირებული. ისინი ცირკულირებენ ელიტში, ხოლო მათი საქმიანობა და ანგარიშგაღმკველულება კი, ვარკვეული ხარისხით, კონტროლდება საზოგადოების მიერ. ეს არის უწინა და სახელმწიფო ცხოვრების არსი და რეალობა, რომელსაც ვერსად გავეცივებით. რეალური პოლიტიკური მდგომარეობა კი უნდა შევადგენ მანას, სანამ პროცესები უწყვეტად იქცევა, და ვაკეთდეს სწორი არჩობი, რათა ხელისუფლების მცდარ ნაბიჯებს არ ემსაგებლოს მომავალი თაობების კვილადეობა და ეროვნულ-სახელმწიფოებრივ ინტერესები. ისტორია ხომ თავად არის შეუქცევადი; იგი ახალ შეფასებებს ელოდება.

ქუთაისი "მუსიკალური დესტაბილიზაციის" მოლოდინში

ლლა მჭედლიძე

სამ ივნისს ოპოზიციამ, დაშლის წინ, თავის მხარდამტყრებას და სახელისუფლების გუნდს ალუთქვა: "მალე ჩვენ მეტი საქართველოს მოვედებით". დაწაპრები ის ასრულებდა ოპოზიციამ ქუთაისიდან გადამწყვეტა.

დღეს ორი საათისთვის, ქუთაისში "დემოკრატიები", "ნაციონალიტი" და "ახლები" პრეზიდენტის გადადგომის მოთხოვნით აქციის გამართვას გეგმავენ. გუშინ, საამისოდ ნიადაგის შესაზრადებლად, ამ პარტიის ლიდერებს შორის, თითქმის მთელი დღის განმავლობაში მიმდინარებდა კონსულტაციები. საგარეუოდ ადგილის და დროის გარდა, ბევრი არაფერი ვარკვეულა. საპროტესტო აქციის დეტალები უკვე იმ ვარემობებზეა დაზოკედებული, რაც პარტიებს ადგაღლებაცხდებათ. თუ შიზანი დარს იქნა, ოპოზიციის ლიდერები ქუთაისის თეატრის წინ გამართვენ აქციას. ადრის შემთხვევაში, თავად თეატრის შენობაში გამავ-

მოკლედ

თბილისი. ბიუჯეტის შემოსავლების სრულყოფილი დაგეგმვის, ახალი რეზერვების ამოქმედებისა და საგადასახადო კონტროლის გაძლიერების მიზნით, ფინანსთა სამინისტრომ „მკაცრი აღრიცხვის დოკუმენტების ბეჭდვის და მენაჯის ლიცენზირების შესახებ“ კანონპროექტი მოამზადა. პროზიდენტმა ედუარდ შევარდნაძემ მიიწონა გუშინ გამართულ მთავრობის სხდომაზე წარმოდგენილი გოგიაშვილის კანონპროექტი და პარლამენტისთვის მისი უახლოეს დღეებში გადაგზავნა მოითხოვა. **მედია-ნიუსი**

თბილისი. ახლადშემწილი ქონების მართვის სააგენტოში 64 სამშატო ვაკანსიაზე განაცხადების შეტანა დაიწყო. კონკურსი 14 ივნისს ჩატარდება, მისი შედეგები კი მეორე დღეს გახდება ცნობილი. სააგენტოს თავმჯდომარისა და მისი 3 მოადგილის პოსტზე კონკურსი არ გამოცხადებულა. უკვე ცნობილია, რომ მას უხელმძღვანელებს საქართველოს საინვესტიციო სააგენტოს ყოფილი უფროსი ვივა კაპანაძე. **კავკას-პრესი**

თბილისი. ლემუკ ბალცეროვიჩის ჯგუფი მორიგი ვიზიტით საქართველოს 23 ივნისს ეწვევა. ოთხკაციან დელეგაციას პოლონეთის ყოფილი ვიცე-პრემიერი იან ვოსცესკუჯი უხელმძღვანელებს. შეხვედრებზე 4-კაციან ჯგუფს მოგვიანებით შეემატება ფინანსთა სამინისტროს კონსულტანტი. შეხვედრები გაიმართება ფინანსთა სამინისტროში. ბალცეროვიჩის ექსპერტები გაიცნობენ საგანგებო ლეგიონის საბჭოს ახალ ხელმძღვანელებს და მისცემენ ახალ რეკომენდაციებს, რომლებიც ძირითადად საბჭოს ფორმირებას და კონტრაბანდისთან ბრძოლას შეეხება. ვიზიტი 7-10 დღეს გასტანს. **მედია-ნიუსი**

თბილისი. ფოთის საზღვაო ნავსადგურის ტერმინალების იჯარით გაცემაზე მორიგი ტენდერი უახლოეს მომავალში გამოცხადდება. ნავსადგურის დირექტორის ჯემალ ინიანიშვილის ცნობით, ტენდერის გამოცხადების თარიღს საკონკურსო კომისია ერთ კვირაში გადაწყვეტს. მისივე თქმით, ამ ეტაპზე იჯარით, 10 წლით მართვის უფლებით N9 და N10/11 ტერმინალები გაიცემა. **მედია-ნიუსი**

თბილისი. საქართველო-იტალიის ერობობლივი სალიზინგო კომპანიის შექმნის თაობაზე კორკრეტულ განცხადებებს იტალიის საგანგებო და სრულყოფილიანი ელჩი საქართველოში ფაბრიციო რომანიო ჯერჯერობით ვერ აკეთებს. ერთობლივი სალიზინგო კომპანიის შექმნაზე საუბარი ჯერ კიდევ გასულ წელს, საქართველოს ეკონომიკის, ვაჭრობისა და მრეწველობის მინისტრ გიორგი გაჭიჩილასის იტალიაში ვიზიტის შემდეგ დაიწყო. თუმცა შემდეგ კომპანიის შექმნის საქმეში თავი ერთმა პრობლემათა იწინაა: ერთ-ერთმა იტალიურმა ბანკმა პროექტში მონაწილეობაზე უარი განაცხადა. ფაბრიციო რომანიოს განცხადებით, ჯერჯერობით კონკრეტული კომერციული ბანკი, რომელიც ამ პროექტში მიიღებს მონაწილეობას, ნაპოვნი არ არის. **ინტერ-პრესი**

ასპროცენტიანი ბიუროკრატია

კატასტროფული მდგომარეობაა ჯანდაცვისა და სოციალური პროგრამების დაფინანსებაში. ეს პროგრამები 1 ივნისისათვის ექვსი თვის ვეგემის - მხოლოდ 49 პროცენტით, ხოლო ნოლოური ვეგემის 24 პროცენტითაა დაფინანსებული. **ალამაშფოთებელია, რომ პროგრამების მართვის ანუ ბიუროკრატის ხარჯები 100 პროცენტით არის დაფინანსებული, მაშინ, როცა სოციალურად სამიმ დაავადებათა პროფილაქტიკის პროგრამა დღეიდანსებულია 51 პროცენტით, სოციალური ფონდის ტრანსფერი (პენსიები, უმწიფო ოჯახთა დახმარება) მხოლოდ 50 პროცენტით, ხოლო ტერიტორიული მთლიანობის, თავისუფლების და დამოუკიდებლობისათვის ომში დაღუპულთა რევიტრაციისა და სპეციალური დახმარების პროგრამა საერთოდ არაა დაფინანსებული.**

ისედაც მწირი რესურსების ასეთი არაეფექტური მართვა არ შეიძლება, მხოლოდ არაკომპეტენტური-

ბის ბრალი იყო. **ნათელია, რომ მთავრობას, უბრალოდ, არ აინტერესებს საქართველოს რიგითი მოქალაქეების ბუდი და ურჩევნია, პენსიონერების, უმწიფო მდგომარეობაში მყოფი ოჯახების, სოციალურად სამიმ დაავადებათა პროფილაქტიკის ხარჯზე, თავისი დასაჯრდენი ბიუროკრატია დააფინანსოს.** ეს საკითხი მთავრობის, პარლამენტისა და პოლიტიკური ძალების სერიოზული მსჯელობის საგანი უნდა გახდეს. ყველამ უნდა გაითვალისწინოს, რომ არჩევნების ბედს წყვეტს არა მარტო და არა იმდენად საკრწევრო პროცედურები, რამდენადაც საქართველოს მოქალაქეები. ცენტრალური ბიუჯეტის ჯანდაცვისა და სოციალური პროგრამების დაფინანსების შესახებ ინფორმაცია 1 ივნისის მდგომარეობით წარმოდგენილია ცხრილში.

საკონსულტაციო ფირმა "დამენია, ვარშალოძი, ნოღაიდელი და ქავთარაძე"

საბითუმო ბაზარი მთავრობას სტაბილიზაციის შენარჩუნებაში ეხმარება

მანა ურუშაძე

გუშინ, დილის 12 საათიდან, ელექტროენერჯის საბითუმო ბაზარი ურჩი გადამხდელის - "გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერჯოკომპანიისთვის" ("გსეკ") ელექტროენერჯის მიწოდების 70 პროცენტით შეზღუდვას გეგმავდა, რის შედეგადაც ელექტროენერჯის მიწოდება სრულიად უნდა შეწყვეტილიყო ენერჯოკომპანიის 30 ფილიალს: ზაქესს, დილომი-გლდანს, ტყიბულას, წალენჯიხას, ცაგერს, ლენტეხს, მარტყოფს, დუშეთს, ამბროლაურს, მარნეულს, ყაზბეგს, ურეგას, წალკას, ქუთაისს, თიანეთს, ჭიათურას, რუსთავს, ფოთს, ბორჯომს, ონს, ოზურგეთს, ჩოხატაურს, დმანისს, ლანჩხუთს, ზუგდიდს, ჩხორონყუს, სენაკს, მანგლისს, ბაკურინასა და მცხეთას. **"მართალია, ეს რთულად გადასადგმელი ნაბიჯია, მაგრამ მდგომარეობა საგანგაშოა და სხვა გზა არ რჩება,"** - აცხადებდა თავად "გსეკ"-ის გენერალური დირექტორი დევიდ სორნტონი და მიიჩნევდა, რომ საბითუმო ბაზარზე სწორი გადაწყვეტილება მიიღო. მიუხედავად ამისა, გუშინვე, რეგიონების გამორთობა-ენერჯეტიკის მინისტრის დავით მირცხულავას თხოვნას ასახელებენ: **"საბითუმო ბაზარზე რეაქციება მოახდინა საბითუმ-ენერჯეტიკის მინისტრის თხოვნაზე და თავისი**

„გსეკ“-ის გენერალური დირექტორი დევიდ სორნტონი ფილიალებს მკაცრად მოექცევა.

ქმიანობაში ჩაერთა და, ოპოზიციის გაუმინდელ მანიფესტაციებთან დაკავშირებით, ბაზარს ურჩი გადამხდელი რაიონების გათიშვა გადააეცადებინა.

საბითუმო ბაზრის მოულოდნელი შესტით უკმაყოფილო დარჩა "გსეკ"-ის ხელმძღვანელობა. ენერჯოკომპანიის გენერალური დირექტორის, დევიდ სორნტონის განცხადებით, **"ეს გადაწყვეტილება უეცარი და მოულოდნელი იყო. მიუხედავად ამისა, ენერჯოკომპანიის მოთხოვნები ფილიალების მიმართ უცვლელი რჩება. საბითუმო ბაზრის გადაწყვეტილების გამო, მუშაობაში ხელი შეგვეშალა, მაგრამ დროს უქმად დაკარგვას არ ვაპირებთ და ფილიალების ხელმძღვანელობასთან მკაცრი საუბრის გავრცელებას ვეგეგმავთ. რეგიონების ხელმძღვანელებისგან კი, საბითუმო ორგანიზაციების მოხმარებული ელექტროენერჯის საფასურის დაფარვას კატეგორიულად მოვითხოვთ."**

საბოლოოდ, რეგიონების ჩაბნელების მტკივნეული საკითხი კვლავ დღის წესრიგში რჩება. მოახერხებს თუ არა მთავრობა, წინასწარწენდ აიცილოს მოსახლეობის უკმაყოფილება, მნიშვნელოვანწილად იმაზეა დამოკიდებული, გადაარტივებინებენ თუ ვერა რეგიონების ადმინისტრაციები ადგილობრივ საბითუმო ორგანიზაციებს მოხმარებული ელექტროენერჯის საფასურს.

ში ამ გადაწყვეტილების მიზნულად საბითუმ-ენერჯეტიკის მინისტრის დავით მირცხულავას თხოვნას ასახელებენ: **"საბითუმო ბაზარზე რეაქციება მოახდინა საბითუმ-ენერჯეტიკის მინისტრის თხოვნაზე და თავისი**

გადაწყვეტილება 3 ივნისს ქვეყანაში შექმნილ რთულ ვითარებას დაუკავშირა." თავად საბითუმ-ენერჯეტიკის მინისტრი დავით მირცხულავა კი კატეგორიულად უარყოფს, თითქოს მთავრობა საბითუმო ბაზრის სა-

"ცვლილებაში ყოველთვის ვიღაცის ხარჯზე ხდება"

ეკონომიკის სამინისტროს პროგნოზირების ცენტრი აღარ სჭირდება?

"ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროში რეორგანიზაცია მიმდინარეობს. ჩვენი ყველა ნაბიჯი მიმართულია იქითკენ, რომ სამინისტროს მუშაობა უფრო ეფექტური და ნაყოფიერი გახდეს", - განაცხადა მინისტრმა გიორგი გაჩეჩილაძემ. ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროს მუშაობის ეფექტურობის გაზრდის "სამსხვერპლზე" გაჩეჩილაძემ პირველად პროგნოზირების სამეცნიერო კვლევის კომპიუტერული ცენტრის დამოუკიდებელი არსებობა მიიტანა.

სოფიკო ოხანაშვილი

პროგნოზირების სამეცნიერო კვლევის კომპიუტერულ ცენტრში მომუშავე 400-კაციანი კოლექტივიდან, საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ, 60 ადამიანია დარჩა. ახლა, ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროს მიერ გატარებული რეფორმის შედეგად, კვლევის კომპიუტერული ცენტრის შემადგენლობა 20 კაცამდე შემცირდება, დანარჩენი 40 ადამიანი კი, სავარაუდოდ, უმუშევართა რიგებს შეემატება.

სამინისტროში მიმდინარე რეორგანიზაცია ცენტრის ლიკვიდაციას ითვლისწინებს. ცენტრის ლიკვიდაციის შემდეგ, ათ-ათი თანამშრომელი ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროსა და მისსავე დაქვემდებარებაში მოქმედი ვალუტური მელქაძის კომპიუტერული ცენტრისა და ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროს სამეცნიერო კვლევის ცენტრის ადგილზე გაიწვევება. ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის მინისტრი გიორგი გაჩეჩილაძე ოპტიმისტურადაა განწყობილი. ის დარწმუნებულია, რომ კვლევის კომპიუტერულ ცენტრში მაღალკვალიფიცი-

ური კადრები მუშაობენ და ბაზარზე, კომპიუტერულ მომსახურებაზე მოთხოვნიდან გამომდინარე, მათ თავისი შესაძლებლობების რეალიზება არ გაუჭირდებათ.

რეორგანიზაციის შედეგად, ამჟამად ოთხ სხვადასხვა უძღვნი განლაგებული ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტრო ერთი თვის განმავლობაში იმ 11-სართულიან შენობაში გადავა, რომელშიც ახლა პროგნოზირების სამეცნიერო კვლევის კომპიუტერულ ცენტრს ორი სართული უკავია. შენობაში კვლევის კომპიუტერულ ცენტრთან ერთად გათავსებული სხვა ორგანიზაციები კი სამინისტროს კუთვნილ ოფისებში გადაინაწილებიან.

პროგნოზირების სამეცნიერო კვლევის კომპიუტერული ცენტრის ლიკვიდაციის შესახებ ინფორმაციის გავრცელების თანავე, გაჩნდა სხვადასხვა ვერსია იმის შესახებ, თუ ვის ინტერესებში უნდა შედიოდეს ცენტრის გაუქმება. ერთ-ერთი ვერსიის თანახმად, **"მიმდინარეობს ცენტრის მიზნობრივი განადგურება, რასაც კვლევის კომპიუტერული ცენტრის მიერ დაკავებული ფართის "პრეზიდენცია" უფებს საფუძვლად."** თუმცა, მას შემდეგ, რაც გარკვა, რომ მუშობას შემდგომ ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტრო დაიკავებს, აღნიშნული ვერსია კვლევის კომპიუტერული ცე-

ნტრის თანამშრომლებმა გამორიცხეს. თუმცა, ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროში მომხდლებული ეს პროექტი სამეცნიერო კვლევის კომპიუტერული ცენტრის თანამშრომლებს მიზანშეწონილად მიაჩნიათ. ისინი ცენტრის გაუქმებას დაუშვებლად მიიჩნევენ, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ მთავრობა თავისას მაინც არ დაიძლის, ცენტრის თანამშრომლები აღმასრულებელ ხელისუფლებას კვლევების ყოფილი ცენტრის კერძო სამენარჩემო სუბიექტად ჩამოყალიბებას სთავაზობენ. მათ წინადადებათ უკვე მიმართეს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროს, სახელმწიფო კანცელარიას და პრეზიდენტს. **"მიზანშეწონილად მიგვაჩნია, გამოვლითი ცენტრის მიზნობრივი მონაწილეობით და მოუკიდებელი სამენარჩემო სუბიექტი. ამასთან, სახელმწიფო აღნიშნული სუბიექტის საწვდომი კაპიტალა და მისი მომართის ოფენის სახელფასო დავალიანება გააჩნია" შედის,** - ვკითხულობთ წერილში.

პროგნოზირების სამეცნიერო კვლევის კომპიუტერული ცენტრის თანამშრომლების ვარაუდით, დამოუკიდებელი სამენარჩემო სუბიექტის ჩამოყალიბება ერთდროულად რამდენიმე პრობლემის მოგვარებას შეუწყობს ხელს. **"ბოლოს და ბოლოს, ეს ხალხი**

მაცნე არ აღმოჩნდება ქუჩაში. გარდა ამისა, ცენტრი თვითონ განსაზღვრავს თავისი საქმიანობის პოლიტიკას, განაზოცილებს მოკლე და გრძელვადიან პროექტებს, აქტიურ მონაწილეობას მიიღებს საქართველოში მიმდინარე ინფორმაციულ ტექნოლოგიების დანერგვაში და ხელშეკრულებების საფუძველზე ინფორმაციულ და კომპიუტერულ მომსახურებას გაუწევს სახელმწიფო უწყებებსა და ორგანიზაციებს, აურიდილება და ფინანსური პირებს", - ასე სწინა პროექტის ავტორები კომპიუტერული კვლევის ცენტრის კერძო სამენარჩემო სუბიექტად ჩამოყალიბების აუცილებლობას.

"თუ მთავრობა ამ წინადადებაზე უარს უთხვამს, ეს ნამდვილად არ იქნება ეროვნული ინტერესების დაცვის სურველი გადადგმული ნაბიჯი. საამისოდ არანაირი ობიექტური მიზეზი არ არსებობს", - აცხადებს პროგნოზირების სამეცნიერო კვლევის კომპიუტერული ცენტრის თანამშრომლების ადვოკატი მალხაზ ლაბაძე.

გიორგი გაჩეჩილაძე კი, კვლევის კომპიუტერული ცენტრის თანამშრომლების წინადადებას სულელურს და არასერიოზულს უწოდებს. იგი კატეგორიულად აცხადებს, რომ ამ პროექტს მხარს არ დაუჭერს. **"სახელმწიფო საწვდომი კაპიტალი რა უნდა ჩაღოს, სამინისტროს ადმინისტრაციული შენობა? უბრალოდ, სისულელეა. ვე ცენტრი კერძო სამენარჩემო სუბიექტად ვერ ჩამოყალიბდება", -** განაცხადა ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის მინისტრმა. თუმცა, იქვე აღნიშნა, რომ თანდავ ესმის ამ ხალხის მდგომარეობა. **"ცვლილებები ყოველთვის ვიღაცის ხარჯზე ხდება", -** ასკვნის გაჩეჩილაძე.

აღმოსავლეთი ევროპაში უცხოური ინვესტიციების მოზღვაპაზა

აღმა გქაღლიძე

უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის მხრივ დასავლეთ ევროპა თანდათანობით თმობს პოზიციებს აღმოსავლეთ ნაწილთან. ბოლო ხანს ინვესტიციები უფრო მეტ გაზღდალებას იჩენენ და ოილად ბაზანდებენ კაპიტალს ისეთ რეგიონებში, რომლებიც ადრე ნაკლებად მიმზღველად და არც ისე უსაფრთხოდ იყო მიჩნეული. თუკი ეს ტენდენცია გაგრძელდა, აღმოსავლეთი რამდენიმე წელიწადში უკან ჩამოიტივრებს ძველი კონტინენტის დასავლეთ ნაწილს. **"ერნსტ ენდ იანგის"** მიერ ჩატარებული გამოკვლევის შედეგები ცხადყოფს, რომ უცხოური ინვესტი-

ციები ერთბა დიდი რაოდენობით მიდინება ეკონომიკური თვალსაზრისით ისეთ "ეგზოტიკურ" ცენტრებში, როგორცაა რუსეთი, თურქეთი და უნგრეთი. მათ ინვესტიციათა ზრდის ტემპით საგრძნობლად ჩამოიტოვებს დასავლეთ ევროპის მრავალი ქვეყანა. ამაზე მეტყველებს სტატისტიკა: ევროკავშირში არმუშავალი ევროპული ქვეყნების მიერ მოზიდილი ინვესტიციების მოცულობა 21 პროცენტით გაიზარდა, მაშინ როცა ევროკავშირში მოზიდილი უცხოური კაპიტალი 11 პროცენტით შემცირდა, მთლიანობაში ძველმა კონტინენტმა 1895 ცალი უცხოური პროექტისათვის მოიზიდა კაპიტალი, რაც გასული წლის მაჩვენებელს 4 პროცენტით ჩამორჩება. ეს დიდი ჩავარდა არ არის, მა-

გრამ სამაგიეროდ მკვეთრად - დაახლოებით ერთი მესამედით - შემცირდა ახალ პროექტებში შექმნილი საშუალო ადგილების რაოდენობა. მიუხედავად აღმოსავლეთის პროგრესისა, ინვესტიციათა უდიდესი წილი მაინც დასავლეთ ევროპაზე მოდის. ევროკავშირში არმუშავალმა ათმა უდიდესმა ქვეყანამ ინვესტიციათა 15 პროცენტში მოიზიდა. დაახლოებით ამდენის მოზიდვა მარტონ შემლო დიდმა ბრიტანეთმა. მაგრამ როგორც უკვე ვახსენეთ, დასავლეთ ევროპაში ინვესტიციათა რაოდენობა მცირდება. ერთადერთი ქვეყანა ამ რეგიონში, სადაც ზრდა დაფიქსირდა (ისიც საკმაოდ მცირე), პორტუგალიაა.

აღმოსავლეთ ევროპა ინვესტორ-

ებს უპირველესად იაფი საშუაო ძალის წყალობით იზიდავს. აქ დაბანდებული კაპიტალის დიდი ნაწილი საავტომობილო და სათავადაო ნაწილების ქარხნებზე მოდიოდა.

აღმოსავლეთის ეს წარმატება კიდევ ერთ ფაქტორზე მიუთითებს: ევრო ბოლო ხანს ევროპის ინდენად აღარ იზიდავს. 2000 წელს ძველ კონტინენტზე განხორციელებული ინვესტიციების 51 პროცენტი ევროპაში მოდიოდა. გასულ წელს ეს მაჩვენებელი 44 პროცენტზე ჩამოვიდა. თუკი გავითვალისწინებთ ვაჭრს, რომ ევროს კურსმა ბოლო ხანს არნახულად აიწია, უნდა ვივარაუდოთ, რომ ინვესტიციების აღმოსავლეთით გადინების ტენდენცია კიდევ უფრო გაძლიერდება.

სახაზობიო პალეოგეოგრაფია განთავსება

თარიღი: 04.06.03	
აუქციონის №	22
გმხიის ვადა	126 დღე
გმხიის ოდენობა	4,000,000
მთიხეცა	6,236,300
დისკონტის პროცენტი	40%-52%
დისკონტის საშუალო პროცენტი	46.09%
ბიუჯეტის შემოსავალი	3,420,145
დასაფარი თანხა	4,000,000
ზღვანის	-579,855

მთავრობა სავალუტო ფონდის დასახვედრად ემზადება

საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მისიის ვიზიტი, სავარაუდოდ, ივნისის მესამე დეკადაში შედგება. მისიას კვლავ საერთაშორისო სავალუტო ფონდის საქართველოს კურატორი პაული ნეიშაუზი უხელმძღვანელებს. ვიზიტი 10 დღეს გასტანს. ვიზიტის ფარგლებში ფონდი ბიუჯეტის პირველი კვარტლის შედეგებს გაეცნობა და ასევე, ეკონომიკურ გუნდს შეხვდება. აღსანიშნავია, რომ ამ ვიზიტზე არ-

ის დამოკიდებული ფონდის მიერ საქართველოსათვის მორიგი, 40-მილიონიანი ტრანშის გამოყოფის საკითხი. რაც შეეხება სავალუტო ფონდის რეკომენდაციებს, რომელიც მან საქართველოს დაუტოვა, კვლავაც შესასრულებელი რჩება სამი უმსხვილესი კომპანიის - შპს "საქართველოს რკინიგზის", "მადნეულს", ფოთის პორტის აუდიტთან დაკავშირებული საკითხი, ასევე შეუსრულებელია აჭარასთან საბიუჯეტო ურთიერთობების გარკვევის

და საბაჟო კანონმდებლობის შემუშავების საკითხი, რომელიც პარლამენტის შესაბამის კომისიაში შეტანილი. შესრულების პროცესშია ენერჯეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული თვლევის დაუტოვა, კვლავაც შესასრულებელი რჩება სამი უმსხვილესი კომპანიის - შპს "საქართველოს რკინიგზის", "მადნეულს", ფოთის პორტის აუდიტთან დაკავშირებული საკითხი, ასევე შეუსრულებელია აჭარასთან საბიუჯეტო ურთიერთობების გარან-

ტიებს შეეხება. კვლავაც ძალაშია მოთხოვნა ელექტროენერჯის ტარიფის გაზრდასთან დაკავშირებით, რაც, სავარაუდოდ, პოლემიკის საბაზი გახდება. მოხსენებას საქართველოს მთავრობის მიერ სავალუტო ფონდის რეკომენდაციების შესრულების შესახებ სახელმწიფო მინისტრის მოადგილე გიორგი ისაკაძე 22 კვირამ მთავრობის სხდომაზე გააკეთებს. **მედია-ნიუსი**

დიდი რვიანის მორიგი უხადებო საიტი

პირველი გავრცელება

რაც შეეხება საიტის დღის წესრიგს, მასპინძელი ქვეყანა, საფრანგეთი ცდილობდა მასში, რაც შეიძლება მეტი, ეკონომიკური და ჰუმანიტარული საკითხი შეეტანა, ამერიკელებს კი ყურადღების გამახვილება უსაფრთხოების საკითხებზე სურდა.

თავის პოზიციის განსამტკიცებლად, შირაკმა უპრეცედენტო გადაწყვეტილება მიიღო და რვიანის საიტზე დაბრუნებით 12 სახელმწიფოს ლიდერი მოიწვია, რომელთაც სწორედ ფრანგული დღის წესრიგისათვის უნდა დაეჭირათ მხარი.

ჰუმანიტარული ორგანიზაციები დიდი ხანია მოითხოვენ, რომ განვითარებად ქვეყნებს უფლება მიეცეთ, ძვირადღირებული მედიკამენტების იაფი ანალოგები აწარმოონ. აფრიკის ზოგიერთი სახელმწიფოს მოსახლეობა შიდსისა და სხვა ვადამდეები დაავადებების გავრცელების გამო, განახევრდა. ამ ქვეყნების მოსახლეობას, რომლის შემოსავლიც დღეში 1 დოლარზე ნაკლებია, პატენტები უცხოური ნაწილების შექმნის საშუალება არა აქვთ.

ამ მოთხოვნას წარმატებით ბლოკავენ ამერიკული და გერმანული ფარმაცევტული გიგანტები, და ეს პირდაპირ აცოფავთ ანტიგლობალიზატებს, რომლებიც ამ კომპანიებსა და მათი ქვეყნების მთავრობებს ღარიბ ქვეყნების მოქალაქეების ფარულ მკვლელობაში ადანაშაულებენ.

საკითხი დიდი ხანია, დიდი რვიანის დღის წესრიგში დგას. ევიანში მასთან დაკავშირებით სპეციალური კომისიები მიიღეს, რომლებიც ბევრი კეთილი სურვილია გამოთქმული, მაგრამ მათი ხორცშესხმის გზებზე ერთი სიტყვაც არ არის ნათქვამი.

სწორედ საიტის წინ, ამერიკის პრეზიდენტმა სცადა ამ საკითხზე კრიტიკა თავიდან აეცილებინა და განაცხადა, რომ ღარიბ ქვეყნებში შიდსთან ბრძოლისათვის ამერიკა 15 მილიარდ დოლარს გაიღებს. ჰუმანიტარულმა

დიდი რვიანის საიტები სახელმწიფოთა ლიდერების მოკლევადიან შეხვედრებებს ემსახურება.

ნიტარულმა და სამედიცინო ორგანიზაციებმა ეს გადაწყვეტილება არასაკმარისად, ზოგმა კი თვალთმაქცობად მიიჩნია.

ასევე უნაყოფოდ დამთავრდა მეორე მნიშვნელოვანი საკითხის, განვითარებულ ქვეყნებში სასოფლო-სამეურნეო სუბსიდების საკითხის განხილვა. ევროპელი და ამერიკელი ფერმერები თავიანთი მთავრობებისაგან უზარმაზარ ფინანსურ დახმარებას იღებენ, ამიტომ მათი გამოშვებული პროდუქცია ძალიან იაფია, უფრო იაფი კი, ვიდრე აფრიკაში წარმოებული სურსათი. ღარიბი ქვეყნების ფერმერები მათთან კონკურენციას ვერ უძლებენ და კოტრდებათ. ეს კი ამ ქვეყნებში მიმდინარე პრობლემას კიდევ უფრო ამძაფრებს. ანტიგლობალიზატები მოითხოვენ, რომ აფრიკაში ექსპორტირებულ სურსათს სუბსიდები მოეხ-

სნას. ამ საკითხზეც ევიანის სამიტმა მხოლოდ კეთილი სურვილების შემცველი კომუნეკე მიიღო.

ასეთივე ბედი ეწია საფრანგეთის მოთხოვნით დღის წესრიგში შესულ მესამე საკითხსაც საეჭირო მოლაპარაკებების დოჰას რაუნდის დასრულებას, რომელიც საერთაშორისო ვაჭრობის შემდგომ ლიბერალიზაციას მოითხოვს.

მოუხედავად იმისა, რომ "მონინა" დედგის მოედანზე" თამაშობდნენ, ამერიკელებმა უფრო მეტ წარმატებას მიაღწიეს. მათი მოთხოვნით დღის წესრიგში შეტანილ საკითხებს, რვიანმა ერთხმად დაუჭირა მხარი.

მასობრივი განადგურების იარაღის გავრცელება სამიტმა კაცონიის წინაშე მდგარ უპირველეს საფრთხედ გამოაცხადა. საერთაშორისო საზოგადოება მზადდა ამ

საფრთხეს დიპლომატიური მეთოდებით, ექსპორტის კონტროლის გამაქცურებით, და თუ საჭირო გახდა "სხვა საშუალებების გამოყენებით" ეზრძოლოს. ისევ ამერიკელების მოთხოვნით, დასახეულა ორი ქვეყანა რომლებიც მასობრივი განადგურების იარაღის გავრცელების მხრივ განსაკუთრებულ საფრთხეს წარმოადგენს: ირანი და ჩრდილოეთ კორეა.

ერთი სიტყვით, ევიანის სამიტმა კიდევ ერთხელ დააინსტურა, რომ მსოფლიო ლიდერებს, რომლებიც, პირველ რიგში უსაფრთხოების საკითხებით არიან დაკავებული, სხვა პრობლემების (გარემოსდაცვა, ჯანდაცვა, ეკონომიკური ზრდის მიღწევა, ვაჭრობის ლიბერალიზაცია, ღარიბი ქვეყნების დახმარება და ა.შ.) გადასაჭრელად დრო და სურვილი ნაკლებად აქვთ.

მსოფლიოში აპირიკის მიხარო ნებატიური განწყობა სკარზოს

მსოფლიოში ჩატარებული გამოკვლევის თანახმად, ერაყის ომის დასრულების შემდეგ ანტიამერიკული განწყობა კვლავ ფართოდ არის გავრცელებული მსოფლიოში, განსაკუთრებით, მუსლიმებს შორის.

"პოუ გლობალ ეტიტუდის" მიერ ჩატარებულმა კვლევამ ცხადყო, რომ გავრო-ს მიმართ ნდობა ძალიან შემცირებულია იმ ქვეყნებშიც კი, სადაც ომს ყველაზე მეტი მონინააღმდეგე ჰყავდა.

მართალია, მარტის შემდეგ ანტიამერიკული განწყობა შედარებით შემცირდა, მაგრამ 20 ქვეყანაში ჩატარებული კვლევა აჩვენებს, რომ ამერიკის მიმართ უმრავლესობა მხოლოდ შვიდ სახელმწიფოში არის დადებითად განწყობილი. ევროპაში ასეთი მხოლოდ ორი ქვეყანაა - ბრიტანეთი და იტალია, სადაც მოსახლეობის დაახლოებით 70 პროცენტი მხარს უჭერს ამერიკას.

მათ გარდა, კიდევ ხუთი ქვეყნის მოსახლეობა ამერიკის მიმართ კეთილგანწყობილია: ისრაელი, ქუვეითი, კანადა, ნიგერია და ავსტრალია.

მართალია, ევროპაში გერმანიის, საფრანგეთის, რუსეთისა და ესპანეთის მოსახლეობის უმრავლესობა ამერიკის მიმართ პოზიტიურად არ არის განწყობილი, მაგრამ ომის დასრულების შემდეგ უარყოფითი განწყობა შედარებით მიხვედა.

ირანელმა კონსერვატიორებმა დემოკრატიული რეფორმები დაბლოკეს

რეჟიმის ბახხაძე

ირანელმა კონსერვატიორმა კლერიკალებმა ის კანონი დაბლოკეს, რომელიც რეფორმატორ პრეზიდენტს მოჰმად ხათამის რეფერენდუმის მოწვევის საშუალებას მისცემდა. რეფერენდუმის ჩატარება, საგარეოლოდ, კონსერვატიორ მოღვაწის ხელისუფლებას მნიშვნელოვნად დააუსუსტებდა.

რეფერენდუმის ჩატარებაზე თანხმობა რეფორმატორებით დაკომპლექტებულმა პარლამენტმა იოლად გასცა. თუმცა, პარლამენტის გადაწყვეტილება რეგულაციის მცველთა საბჭომ სასწრაფოდ გააუქმა. რეგულაციის მცველთა საბჭო ირანის უმაღლესი მმართველი ორგანოა, რომელსაც კონსერვატიორ კლერიკალები აკონტროლებენ. ყველა კანონს, რომელსაც პარლამენტი იღებს, საბოლოოდ მცველთა საბჭო ამტკიცებს.

რეფერენდუმის ჩატარებაზე თანხმობა რეფორმატორებით დაკომპლექტებულმა პარლამენტმა იოლად გასცა. თუმცა, პარლამენტის გადაწყვეტილება რეგულაციის მცველთა საბჭომ სასწრაფოდ გააუქმა. რეგულაციის მცველთა საბჭო ირანის უმაღლესი მმართველი ორგანოა, რომელსაც კონსერვატიორ კლერიკალები აკონტროლებენ. ყველა კანონს, რომელსაც პარლამენტი იღებს, საბოლოოდ მცველთა საბჭო ამტკიცებს.

მცველთა საბჭოს თანხმობა საშუალებას მისცემდა პრეზიდენტ მოჰმად ხათამის რეფერენდუმზე ორი საკითხი გამოეტანა. პირველი თავად ხათამის უფლებამოსილების გაზრდას ისახავდა მიზნად. დღემდე მისი ყველა პროდემოკრატიული ინიციატივა სასამართლო ხელისუფლებაში მყოფმა კლერიკალებმა დაბლოკეს.

რეფერენდუმზე გასატანი მეორე საკითხი კი რეგულაციის მცველთა საბჭოს არჩევნებში მონაწილე კანდიდატთა დაბლოკვის უფლებას წაართმევდა. მოქმედი კანონის თანახმად, მცველთა საბჭოს შეუძლია არჩევნებში მონაწილეობის მსურველი კანდიდატები საარჩევნო პროცესიდან გამორიცხოს.

აღსანიშნავია, რომ ისლამური რესპუბლიკის შექმნის შემდეგ, მხოლოდ ორი რეფერენდუმი ჩატარდა: პირველი, რომელმაც 1979 წელს შექმნილი ახალი სისტემა დაბლოკა და მეორე, რომელიც ათი წლის შემდეგ კონსტიტუციამ ცვლილებების შესატანად ჩატარდა.

კონსერვატიორებთან ხუთწლიანი დაპირისპირების შემდეგ, ხათამიმ ამ ორი კანონის მისაღებად რეფერენდუმის ჩატარების იდეა წამოყენა, რათა დემოკრატიული რეფორმების მოსურნე მოქალაქეების შემოღობით თეოკრატი მმართველების წინააღმდეგება დაედო. მან რადიკალიზირებული განაცხადა, რომ თანამდებობები გადადგებოდა იმ შემთხვევაში, თუ რეფორმების განხორციელება არ მოხერხდებოდა. ხათამი, ფაქტობრივად, კლერიკალების დამპყრობას შეეცადა. რეფორმატორების გათვალისწინებით, პრეზიდენტის თანხმდობიდან გადადგომა სახელისუფლო კრიზისს გამოიწვევს, რასაც, საგარეოლოდ, სახალხო მღელვარება მოჰყვება.

ვაკისტანში შარიათის საპროტონი აღადგინა

ვაკისტანის ჩრდილო-დასავლეთ ნაწილში შარიათის საპროტონი აღდგა. გადაწყვეტილება ამის შესახებ ადგილობრივმა პარლამენტმა ორი დღის წინ მიიღო. ამიერიდან, როგორც სისლსის, ისე საპროტონი საპროტონი არა სახელმწიფო არამედ რელიგიური წესებით აღსრულდება.

ერაყის ომმა გააღვიძა მოახდინა თავად ამერიკელების შეხედულებებზეც. გამოკითხული ამერიკელების მხოლოდ 29 პროცენტი ფრანგების მიმართ კეთილგანწყობილი, მარშან კი ეს მაჩვენებელი 79 პროცენტს უტოლდებოდა. ამერიკელთა 14 პროცენტის თქმით, ისინი ფრანგულ პროდუქციის განგებ აღარ ყიდულობენ.

მუსლიმურ სახელმწიფოებში მოსახლეობის დიდი უმრავლესობა ამერიკული პოლიტიკის წინააღმდეგია. იორდანისა და პალესტინის ავტონომიაში ამერიკის მიმართ ნეგატიური განწყობა გამოკითხულთა, თითქმის, 100 პროცენტს აქვს. იმ მუსლიმურ სახელმწიფოებშიც კი, სადაც 1 სექტემბრამდე ამერიკელების მიმართ დადებითი განწყობა სჭარბობდა (ინდონეზია და მაროკო), ვითარება რადიკალურად იცვლება.

აღსანიშნავია, რომ ამერიკის მიმართ დამოკიდებულების გაუარესებას, გავრო-ს მიმართ კეთილგანწყობილია რიცხვი არ გაუზრდია. ხალხის უმრავლესობა ამ საერთაშორისო ორგანიზაციის უუნაროდ მიიჩნევს. ამგვარი შეხედულებები არამარტო კოალიციის წევრ სახელმწიფოებში, არამედ ომის მონაწილედგე ქვეყნებშიცაა. გავრო-ს პოზიტიურად ქმედით ძალად ფრანგების მხოლოდ 47 პროცენტი და გერმანელების 46 პროცენტი მიიჩნევს.

მაჰმად აბასი: „ისრაელმა და პალესტინამ მხარდახმარ მხვიდობიანად და უსაფრთხოოდ უნდა იცხოვროს“

ლევან ღირსიაშვილი

გუშინ, იორდანიაში აშშ-ის პრეზიდენტის ჯორჯ ბუშის მეთაურობით, ახლო აღმოსავლეთის სამიტი გაიხსნა, რომელშიც ისრაელისა და პალესტინის პრემიერ-მინისტრები მონაწილეობენ. უმაღლესი დონის შეხვედრა იორდანის მეფის აბდულას სასახლეში გაიმართა. პრეზიდენტი ბუშის უმთავრეს ამოცანას სამშვიდობო გეგმის "საგზაო რუკის" განხორციელების დაწყება წარმოადგენს, რის შედეგადაც მდინარე იორდანის დასავლეთ სანაპიროსა და ღაზის სექტორის ტერიტორიებზე დამოუკიდებელი პალესტინური სახელმწიფო უნდა წამოყალიბდეს. ზოგიერთი დამკვირვებლის განცხადებით, პრეზიდენტი ბუში იორდანის სამიტში მონაწილეობას იღებს, არა როგორც განმარტებული მშვიდობის ინიციატორი, არამედ როგორც ახლო აღმოსავლეთის ერთ-ერთი ლიდერიც, რადგანაც ის ერაყში მდგარი საოკუპაციო ძალების მთავარსარდალია.

დაჯგუფებების დაფინანსების წყაროები უნდა გადაეკეტოს. მოლაპარაკებების დასრულების შემდეგ, ეგვიპტის პრეზიდენტმა ოსმინ მუბარაკმა პირობა დაადო, რომ ექსტერიმის ტვებთან ბრძოლის მიზნით, ყველა მის ხელთ არსებულ რესურსს გამოიყენებს. შარმ-ელ-შეიხში კონკრეტული ტერორისტული დაჯგუფებები არ დასახლებულა. როგორც ცნობილია, აშშ ტერორისტულ ორგანიზაციებად "ჰამასს" და "ისლამურ ჯიხადს" მიიჩნევს, თუმცა ამ მოსაზრებას ბევრი არაბული სახელმწიფო არ ეთანხმება. აღსანიშნავია, ის ფაქტი, რომ შარმ-ელ-შეიხში წარმოდგენილია არაბულმა სახელმწიფოებმა მოლაპარაკების შემდეგ გამოაქვეყნეს ერთობლივი შეთანხმება, რომელშიც ტერორიზმი დაგმობილია, თუმცა განცხადებაში ერთხელაც არ არის ნახსენები პალესტინის ახალი პრემიერ-მინისტრის მიმართ მხარდაჭერა, რომელიც დღემდე უშედეგოდ ცდილობს "ჰამასთან" და "ისლამურ ჯიხადთან" შეთანხმების მიღწევას ცეცხლის შეწყვეტის თაობაზე. არ არის გამორიცხული, რომ ამით არაბული სამყაროს ლიდერებმა აშკარად მოახდინეს პალესტინის ლიდერის იასირ არაფატის მხარდაჭერის დემონსტრირება. როგორც ცნობილია, არაფატი პრემიერ-მინისტრ მაჰმუდ აბასს, იგივე აბუ შაჰნს თავის მონაწილეობაში უნდა დაეხმობა. ის აშკარად მიუითვებს, რომ აშშ სამშვიდობო გეგმის განხორციელებას ახლად არჩევნული პრემიერ-მინისტრს ანდობს და არა არაფატს, რომელსაც არაბული სამყაროს ლიდერები უჭერენ მხარს.

"პრეზიდენტი დარწმუნებულია, რომ პრემიერ-მინისტრი მაჰმუდ აბასი თავის სამშვიდობო განცხადებაში გულწრფელია" განაცხადა თეთრი სახლის ოფიციალურმა წარმომადგენელმა. ცხადია, მაჰმუდ აბასი ყველანაირად შეეცდება, რომ ვაშინგტონის ნდობა გაამართლოს. ამის დემონსტრირება და უკომპრომისო ინტეგრირება უნდა დასრულდეს და ჩვენი მიზნების მისაღწევად მშვიდობიანად საშუალებებზე უნდა გადავიდეთ." განაცხადა აბასმა. მან რადიკალიზირებული განაღებულა და უსაფრთხოდ უნდა იცხოვროს.

იორდანის სამიტი - "საგზაო რუკის" შეთანხმება.

რირება პალესტინელმა პრემიერმა გუშინ იორდანიაში ვიზიტის დროს კიდევ ერთხელ მოახდინა. მან საჯაროდ განაცხადა, რომ პალესტინელთა მიერ დაწყებული ინტეგრირების ნინააღმდეგ უნდა დასრულდეს. მისი თქმით, პალესტინელები მზად არიან დაუყოვნებლივ დაიწყონ აშშ-ის მიერ მხარდაჭერილი სამშვიდობო გეგმის განხორციელება. "ჩვენ "საგზაო რუკის" განხორციელებას მტკიცედ და უკომპრომისოდ დავიწყებთ. შეიარაღებული ინტეგრირება უნდა დასრულდეს და ჩვენი მიზნების მისაღწევად მშვიდობიანად საშუალებებზე უნდა გადავიდეთ." განაცხადა აბასმა პალესტინის პრემიერ-მინისტრმა. მან აქვე განმარტა თუ რაში მდგომარეობს პალესტინელთა მიზანი: "ისრაელმა და პალესტინამ მხარდახმარ მშვიდობიანად და უსაფრთხოდ უნდა იცხოვროს."

ყველასათვის გასაკვირად, გუშინ საკმაოდ პოზიტიური განცხადება გააკეთა ტერორისტულმა დაჯგუფებამ "ჰამასმა". მისმა წარმომადგენელმა ისმაილ აბუ-შანაბამ განაცხა-

და, რომ "ჰამასის" მებრძოლები მოლაპარაკების დროს ისრაელის წინააღმდეგ ცეცხლს შეწყვეტენ. ამასთანავე, მან აშშ-ს მოსთხოვა ისრაელზე ზეწოლა, რის შედეგადაც თელ-ავივი-მა ოკუპირებული პალესტინური ტერიტორიებიდან შეიარაღებული და ნაყოფები უნდა გაიყვანოს. უნდა ითქვას, რომ პალესტინის დემოკრატია "საგზაო რუკის" ერთ-ერთ ძირითად პირობას ისედაც წარმოადგენს. მისალოდნელია, რომ ამ პუნქტის შესრულებას ვაშინგტონი ისრაელს დაეხმოს, რომ "ჰამასმა" თავისი კეთილგანწყობა მოლაპარაკების მიმართ თავად დაიფიცოს. ეს კი, პალესტინის პრემიერ-მინისტრს მაჰმუდ აბასს საკმაოდ მომგებიან პოზიციას უქმნის. ის, იორდანის სამიტამდე აცხადებდა, რომ ჰამასთან და ისლამურ ჯიხადთან ცეცხლის შეწყვეტაზე შეთანხმების იმედი ქონდა. თუმცა ყველაფერი, სამიტის შედეგებზე და მოკიდებული, რომელიც ცნობილი დღეს გახდება.

ტონი ბლერი სკანდალში ეხვევა

დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრის წინააღმდეგ ბრალდებები უფრო და უფრო მწვევა ხასიათს იღებს. პარლამენტის დეპუტატები მოითხოვენ გამოძიების დაწყებას, რომელმაც უნდა გააკრიკოს თუ რამდენად სამართლიანი იყო პრემიერ-მინისტრ ტონი ბლერის გადაწყვეტილება ერაყის წინააღმდეგ სამხედრო კამპანიაში მონაწილეობის შესახებ. ტონი ბლერი კი თავის დაცვას ცდი-

ლობს. გუშინ მან განაცხადა, რომ ეწინააღმდეგება დამოუკიდებელი გამოძიების ჩატარებას. ამის მაგივრად, ის ცდილობს დაარწმუნოს თავისი მონაწილეობის, რომ არ აჩვენდნენ, რადგან ერაყში მასობრივი განადგურების იარაღი დასრულდა. გვიან ნაპოვნი იქნება. როგორც ცნობილია, ბრიტანეთის პრემიერმა ერაყის წინააღმდეგ სამხედრო კამპანიაში მონაწილეობა იმ სადაზვერ-

ვო მონაცემების მიხედვით გაამართლა, რომლის თანახმადაც ერაყს რამდენიმე საათის განმავლობაში შეეძლო ატომქვედების მასობრივი განადგურების იარაღი. ასეთი არსენალი კი, ერაყში დღემდე არ არის ნაპოვნი.

პრემიერის მონაწილეობის მიხედვით, რომ ამით არამხოლოდ ბრიტანეთის დაზვერვის სამსახურის იმიჯი შეიღახა, არამედ გაჩნდა სე-

ებს ეკრძალებათ ქალი პაციენტების გასინჯვა, კაც მსაჯებს კი ქალთა შეჯიბრებებზე მსაჯობა. შემოიღეს დასჯის ახალი მეთოდები. ამიერიდან ქურდებს ხელის მოჭრა, მებაჯებს კი ჩაქოლვა ემუქრებათ. შარიათის კანონი კრიძალა ფულის გასცხებას და პროცენტის მიღებას, რითაც ბანკები, ფაქტობრივად, კანონგარეშე გამოცხადდება. ქვეყნის ცენტრალური ხელისუფლება აცხადებს, რომ განახორციელებს აცხადებს, რომ განახორციელებს ყველა უკანაპლასტი, აიკრძალა პიკანტური სცენების შემცველი ვიდეოკასეტების გაყიდვა. მამაკაც ექიმ-

მკალავივილის სამთვიანი პატივრობა ემუქრება

პირველი გავრცელება

როგორც მოგვსენებთ, ბასილ მკალავივილის მიმართ წარსულშიც იყო საქმე აღძრული, მაგრამ შპინ პროკურატურამ შედარებით მსუბუქი აღმკვეთი ღონისძიება - პოლიციის ზედამხედველობა მოითხოვა. ამჟამად პატივრობის შეფარდება ქალაქის პროკურატურის საგამოძიებო ნაწილის უფროსმა ვალერი გრიგალაშვილმა ასე ახსნა: **“ზოლო რამდენიმე თვის განმავლობაში ექვსჯერ ვცადეთ, რომ მკალავივილისთვის ზრალი წარგვედგინა, მაგრამ ტექსტის წაკითხვას ვინცდღი თუ არა, იგი მაშინვე გარბდა. პოლის, როგორც იქნა, მოვასწარი ტექსტის წაკითხვა, მკალავივილი კი მაინც გაიქცა და წარდგენილ ბრალდებას ხელიც არ მოახწერა. როგორც მიხვდით, იგი ხელს უშლის გამოძიებას. ამიტომაც, იძულებულნი ვართ, რომ იგი წინასწარ პატივრობაში გვყავდეს”**, - აღნიშნა შურნალისტებიან საუბრისას ბრალდების მხარდამკვეთი პროკურორმა.

მკალავივილის მომხრეები პოლიციამ ძლივს დააკავა.

ან დავიცვათ ადამიანის უფლებები. მკალავივილი და მისი მრევლი მართლმადიდებლობის დასაცავად იბრძვის და ეს არ მოსწონს ჩვენს ხელი-სუფლებას. მკალავივილისადმი აქამდეც თბილი დამოკიდებულება გვქონდა, მაგრამ დღემდე დახმარება არ სჭირდებათ!” - გვითხრა “ალო-რძინების” ერთ-ერთმა ლიდერმა სანდრო ბრეგაძემ.

მოგვიანებით, მრევლს მათი ნამდვილი გულშემატყვიარი გურამ მარაძეც შეუერთდა. **“შე არ მეჯერა, რომ ჭამჭურბაის და სააკაშვილის სასამართლო ობიექტურ განაწყვეტილებას ენაშტობან. ისინი “თავისუფლების ინსტიტუტის” დაკვეთას ასრულებენ. ეს ხალხი კი საქართველოს და მართლმადიდებლობის მტრები არიან!”** - განაცხადა მარაძემ.

ზება კი ამკარად საჭირო აღმოჩნდა. თითქმის სამსაათიანი ფიქრის შემდეგ, მოსამართლე მამუკა ნოზაძემ განაყვეტილება გამოაცხადა - შეეფარდოს ბასილ მკალავივილის სამი თვით წინასწარი პატივრობა.

“ეს უკანონო განაყვეტილებაა. კარგად ვიცი, ნოზაძის რომელი პატივისცემა რამდენი ქრთამი აქვს ალებული და ყველაზე საშიშ დამნაშავეებსაც გართობს ტოვებს. მკალავივილი კი ვილაციის შეკვეთით დააპატივრა,” - ამბობდა მკალავივილის ადვოკატი ხათუნა სალუქაძე.

“რამდენიმე სექტანტურმა ორგანიზაციამ უცხოეთიდან შემოტანილი 300 ათასი დოლარი გადაიხდა, რომ მკალავივილი დეპატივრებულიყო. ჩვენ ეს წინასწარ ვიცოდით, მაგრამ დღეს საბოლოოდ დავრწმუნდით,” - ამბობდა დეპუტატი ბრეგაძე.

უწყყოფილი მრევლი კი პროტესტის გამოსახატად ზარების რეკითხს წყევლით ჯერ უზუნაესი სასამართლოს შენობისკენ დაიძრა, იქიდან კი კანცელარიასთან მიხვლას გეგმავდა, მაგრამ პოლიციამ აღფრთოვებული მრევლი არაფიშვილის ქუჩის გასასვლელშივე მიიშველია.

რამდენიმესაათიანი მოლაპარაკების შემდეგ, გლდანის ეპარქიის მრევლი პოლიციამ სპეციალურად მიყვანილ ავტობუსებში ჩასვა და საკუთარ სამოქალაქოებულ გავლია.

“ჩვენ ამ ხალხზე ვიზრუნეთ. გზა-სიკანონს დაარღვევდნენ, მერე საქმეს აღძრავდნენ, დაიჭრდნენ და ისევ აქციები გამართვა დასჭირდებოდათ,” - ასეთი კომენტარი გააკეთა თემურ მღვინიშვილმა.

გლდანის ეპარქიის მრევლმა კი გლდანის ეკლესიასთან საპროტესტო აქცია გააგრძელა.

გლდანის ეპარქიის წინამძღვრის მართლმადიდებლურ მისიაში ეჭვი არც “ალორძინების კავშირს” ეპარება. რწმენა კი მათ, როგორც ჩანს, არჩვენების მოახლოებისას უფრო უღრმე-დებდა, რადგან გუშინ შეკრებილ მრევლს სულიერ მხარდაჭერას სწორედ “ალორძინების” რამდენიმე წევრი უცხადებდა. **“ჩვენ აქ იბრძობ ვართ, რომ შევარდნადის ხელისუფლებისგან**

პატივრობის თავისუფლდება, ხადრაბი პატივრობაში

ორთაჭალის საპრობილიდან გაქცეული პატივრობის ადვოკატ-სამყოფელი დღემდე უცნობია. მომხდარი გაქცევის გამო, თბილისში ცენტრალური უზენის გადაკეტვასა და გაძლიერებულ რეიდებს, ჯერჯერობით, არანაირი შედეგი არ მოჰყოლია. ციხიდან გაქცეული 15 სერიოზული დამნაშავეს კვალს საშარათლადამცველებმა ვერ მიაგნეს.

პატივრობა უკვე შეუფარდა. საბადრაგო სამსახურის წევრებისთვის ნაყენებული ბრალდება ოთხ წლამდე პატივრობას ითვალისწინებს.

“დაკავებულ პირებს, კანონის შესაბამისად, უფლება არ ჰქონდათ, შპათ დღეს პატივრობის სასიერო ოთახში გაეყვანათ, მით უმეტეს - 15 და 20 აკაცი ერთად,” - აცხადებს სასაჯელაღსრულების დანესებულებების კანონიერების დაცვის ზედამხედველი, პროკურორი ზურაბ ჯორჯიკაია. მისივე თქმით, გამოძიება, პირველ რიგში, უნდა დაადგინოს, გაქცეულებმა თავად მოახერხეს კედლის განგრევა, თუ მათ მუხადრაგებმა შეგნებულად, წინასწარ შემუშავებული გეგმის მიხედვით გაუღეს კარი და უპრობლემოდ გაუშვეს. **“გამოძიება ბევრ სხვა საინტერესო გარემოებასაც დაადგინა და გაქცევის ხელშეწყობა დამნაშავეებს კანონის წინაშე მოუწევთ პასუხის გება,”** - აცხადებს სასაჯელაღსრულების დანესებულებებში კანონიერების დაცვის ზედამხედველი პროკურორი.

ორი წელი „დღოვზინისათვის“

მოსკოვის საგარეო-სამხედრო სასამართლო განაჩენი გამოიტანა კრემლის პოლიკის რიგითის, 20 წლის ალექსანდრე ფოკინის ცემის გამო აღძრულ სისხლის სამართლის საქმეზე. სასამართლომ დამნაშავე ცნო ბრალდებული ვლადიმერ შუმენკო. მას ბრალად ედებოდა სამსახურეობრივი უფლება-მოვალეობის გადაშეცემა ძალადობის გამოყენებით, რამაც მძიმე შედეგები გამოიწვია. ამ მუხით თავისუფლების აღკვეთის უმაღლეს ვადად 10 წელია გათვალისწინებული. თუმცა, სასამართლომ ბრალდებულს დისციპლინარულ სამხედრო

წაწილში ორი წლის გატარება მიუსაჯა. ამასთან, სასამართლომ არ დააკანონა ბრალდებულის მოთხოვნა იმის თაობაზე, რომ სასაჯელის მოხდის შემდეგ შუმენკოს აეკრძალოს გარკვეული თანამდებობების დაკავება.

უმცროსი სერჟანტი ვლადიმერ შუმენკო კავშირგამბოვლობის ქვედნაყოფის ერთ-ერთ განყოფილებას ხელმძღვანელობდა. მისი ხელშეწყობით იყო რიგითი ფოკინი, რომელმაც, გამოძიების მონაცემების თანახმად, თავის მოკვლა მას შემდეგ სცადა, რაც უმცროსმა სერჟანტმა უმოწყალოდ სცემა.

ჩვენს პატივრობის ადვოკატი გამოძიებას კანონის დარღვევაში აღნაგაულა

საოლქო სასამართლოში გუშინ კიდევ ერთხელ გადაიდო ჩეჩენი განსაჯელის, ხამზატ ისაევის სასამართლო პროცესი. ისაევი იმ ჩეჩენ პატივრობით რიცხვშია, რომელთა ექსტრადიტიონისთვის საჭირო დოკუმენტაცია რუსეთის გენერალურ პროკურატურას ქართველი კოლეგებისთვის ჯერ არ გამოუწვავია. შესაბამისად, მისი რუსეთში ექსტრადიტიონის საკითხს, ჯერჯერობით, არც საქართველოს გენერალური პროკურატურა აყენებს.

ხამზატ ისაევის სასამართლო პროცესი კვლავ გადაიდო.

განსაჯელის ადვოკატმა ეჭვქვეშ დაყენა მისი დაცვის ქვეშ მყოფის წინააღმდეგ შეგროვებული ბრალდებობის დამადასტურებელი მტკიცებულებების კანონიერება. **“გამოძიების მიერ მოკვლეული მასალები კანონით დადგენილი წესით არ არის მოპოვებული,”** - აცხადებს ადვოკატი არჩილ ჩოფიკაშვილი.

წინა პროცესზე სახელმწიფო ბრალდებულმა ადვოკატის ბრალდებებზე პასუხის გაცემისგან თავი შეიკავა და საქმის მასალების გასაცნობად სასამართლო კოლეგიის დროს მოთხოვნა. სასამართლომ მისი მოთხოვნა დააკმაყოფილა, თუმცა პროკურორმა კოტეც ცაგუამ ვერც

გუშინ შეძლო გამოძიების ობიექტურობისა და მის მიერ მტკიცებულებების კანონიერად მოპოვების შესახებ ახსნა-განმარტებების მიცემა. ამ გარემოებას დაედო საფუძვლად ადვოკატის ახალი შუამდგომლობა, რომელიც ჩეჩენი პატივრობის ინტერესების დაცველმას სასამართლოსგან მოითხოვა, რომ მოსამართლეს ისაევის დაცვების, იარაღის ამოღების, იარაღის წარმოდგენის ოქმები და ბალისტიკური ექსპერტიზის პასუხი დაუშეკმელ მტკიცებულებად ეცნო. **“თითქმის ყველა ოქმი კანონის დარღვევით არის შედგენილი და არ შეიძლება ისინი უტყუარ მტკიცებულებად გამოვლას სასამართლო გამოძიების პროცესში,”** - ასეთია ისაევის დამცველის პოზიცია. პროკურორმა კოტეც ცაგუამ, წინა პროცესის მსგავსად, ადვოკატის მიერ პროცესზე წარმოდგენილი დოკუმენტაციის გასაცნობად და დაცვის მხარისთვის დასაბუთებული პასუხების გასაცემად კვლავ რამდენიმე დღიანი ვადა მოითხოვა. ისაევის სასამართლო პროცესი ოთხ დღეში განახლდება და სახელმწიფო ბრალდებულს ადვოკატის მიერ გამოძიებისთვის წაყვებულ ბრალდებებზე მოუწევს პასუხის გაცემა.

სადისტური მკვლელობა მხხათგვერდის სასაფლაოში

თავარ კაცობაში მუხათგვერდის სასაფლაოსთან, ხრამში, შემთხვევით გამკვლვმა მწყემსებმა თავმოჭრილი ქალის გვამი იპოვეს.

ინფორმაციის მიღებისთანავე შემთხვევის ადგილზე გასულმა ქალაქის პოლიციის მთავარი სამმართველოს და ვაკე-საბურთალოს რაიონის პოლიციის თანამშრომლებმა გვამის შორიასლის მკვლელობის იარაღი, სისხლიანი მკვრე ზომის დანასაც მიაგნეს.

სამდღიანი მუშაობის შემდეგ, გუშინ ვაკე-საბურთალოს რაიონის პოლიციაში გამართულ პრესკონფერენციაზე თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს უფროსმა ლევან მაისურაძემ მკვლელობა გახსნილად განაცხადა.

დღისათვის უკვე დადგენილია, როგორც მოკვლევის ვინაობა, ასევე დაკავებული არიან მკვლელობაში ეჭმიტანილები.

სასაფლაოზე აღმოჩენილი გვამი.

ლევან მაისურაძის ინფორმაციით, წარსულში რამდენჯერმე ნასამართლეობა ლევან დავითოვიანმა და ვიტალი არაბულმა 2 ივნისს საღამოს რამდენიმე პიროვნების დახმარებით სახლიდან გამოიყვანეს 35 წლის მანანა

სულაძე, რომელიც მოტყუებით ჩასვეს ავტომობილში, მუხათგვერდის სასაფლაოს ტერიტორიაზე აიყვანეს და სადისტურად მოკლეს. ჯერ-ჯერობით სამართალდამცველები მკვლელობის ზუსტ მოტივზე ვერ საუბრობენ. თუმცა

ცა, უკვე გამოკვეთილია გაქურდვის ფაქტი. მანანა სულაძის კუთვნილი ოქროს ბეჭედი და სხვა სამკაულები, რომელიც მას მკვლელობის ღამეს ეკეთა სამართალდამცველებმა არაბულის ბიძაშვილის ბინაში იპოვეს.

მაისურაძის ინფორმაციით, დავითოვიანი და არაბული სულაძეს წარსულში იცნობდნენ, მაგრამ უკავშირდებათ თუ არა მკვლელობა ძველ ნაცნობობას პოლიციელები არ აკონკრეტებენ.

შემოდარ ფაქტთან დაკავშირებით განხრება მკვლელობის მუხლით აღძრულ სისხლის სამართლის საქმეს ვაკე-საბურთალოს რაიონის პროკურატურა იძიებს. პროკურორის თანხმებით, თქმით, ერთ-ერთმა ეჭმიტანილმა აღიარა მკვლელობა, მეორე კი დუმისის უფლებას იყენებს. ვითიას თქმით, მკვლელობასთან დაკავშირებით უკვე შეტყუებულია საკანონის მტკიცებულებები და დღეს გამოძიება ორივე ეჭმიტანილისთვის წინასწარი პატივრობის შეფარდების მოთხოვნით სასამართლოში შუამდგომლობით მგვა.

ანტიტაროროსტული ბატალიონიდან კიდევ ერთი ჭარისკაცი გაიქცა

ვაზიანის სამხედრო ბაზაზე დისლოცირებული “კომანდოს” ანტიტაროროსტული ბატალიონიდან, რომელიც “წერთისა და აღჭურვის” პროგრამის ფარგლებში მომზადებული, კიდევ ერთი ჯარისკაცი გაიქცა. უფრო ზუსტად, ხაშურის რაიონში მცხოვრები 24 წლის ალექსანდრე დერევიანკო, რომელთანაც საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ კონტრაქტი გასაული წლის 2 აგვისტოს გააფორმა, 30 აპრილს სამხედრო ნაწილიდან ანდლიან შეგებულეში გაუშვეს. მას შემდეგ იგი ბატალიონში აღარ გამოჩენილა.

ქვემო ქართლის სამხარეო სამხედრო პროკურორის, მამუკა ცაგაის თქმით, შეგებულების ვადის ამორტვიდან 10 დღის ვაკის შემდეგ შიდა სასახურეობრივი მოკვლევის დანიყო. ბატალიონის მეთაურის ბრძანებით, მოკვლევა თავად სამხედრო ნაწილში ჩატარდა და მოკვლეული მასალები ვაზიანის სამხედრო პროკურატურას გადაეგზავნა. ცაგაისავე განცხადებით, მიუხედავად სრული საფუძვლის არსებობისა, ურჩ ჯარისკაცზე ძებნა ჯერ არ გამოცხადებულა: გამოძიება ცდილობს, ჯარისკაცი ნებით დააბრუნოს ნაწილში. მაგრამ, თუ მათი მტკიცებობა არ გამართდა, დეზერტორის სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობა ელის.

სამხედრო ნაწილის თვითნებურად მიტოვების გამო, დერევიანკოს, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 388-ე მუხლის თანახმად, 5 წლამდე თავისუფლების აღკვეთა ემუქრება. გარდა ამისა, მას თავდაცვის სამინისტროსთან გაფორმებული კონტრაქტის დარღვევამიც დაედება ბრალი.

კონტრაქტის თანახმად კი, თუ დაქირავებული ჯარისკაცი პირადი ინიციატივით ან ბრალდებით შეწყვეტს კონტრაქტს, იგი ვალდებულია, ჯარისკის სახით, ანაზღაურების ნადავლებს პერიოდში მასზე დახარჯული თანხა, რომელიც, დაახლოებით, 2000 ლარს შეადგენს.

დერევიანკოს გაქცევა “კომანდოს” ანტიტაროროსტული ბატალიონიდან, წელს, ჯარისკაცის გაქცევის უკვე მეხუთე შემთხვევაა. სამხედრო ნაწილში გამოცხადებისა და ბრალდებულობის აღიარების შემდეგ გაქცეულებმა “ემზარ ბერულავამ და დავით გეგენავამ, კონტრაქტის დარღვევის გამო, 2000-2000 ლარი გადაიხადეს.

რაც შეეხება ამავე ბატალიონიდან გაქცეულ სხვა ჯარისკაცებს - კარბალ მამუკა ხუროშვილსა და გიორგი აშკარულს, მათ სამართალდამცველებს, ჯერჯერობით, უშედეგოდ ეძებენ.

მოკლედ

ახმეტა. ახმეტის პოლიციამ, ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე, პანკისის ხეობის სოფელ დღისში დააკავა 37 წლის ქისტო თამაზ გაურამილი, მტკსახლად „შპი”, რომელიც ნარკოტიკული ნივთიერების შემოქმედების ქვეშ იმყოფებოდა. შინაგან საქმეთა სამინისტროს საგამომიძებ დეპარტამენტის ახმეტის განყოფილებამ, აღნიშნული ფაქტის გამო, სისხლის სამართლის საქმე უკვე აღიძრა. ახმეტის რაიონის პოლიციის უფროსის, ლევან შამიაშვილის ინფორმაციით, გაურამილი ნარკოტიკული ნივთიერების მოხარებისთვის უკვე მეორედ დააკავეს. პირველად იგი კანონით დანესებული 80-ლარიანი ჯარიმის გადახდის შემდეგ ხელნერილთ გაათავისუფლეს. **მედი-ნოუსი**

თბილისი. ოუსტიციის მინისტრის მოადგილემ, კახა კობერიძემ გუშინ ჩხეტიხის პენიტენციური სისტემის გენერალური დირექტორის პირველი მოადგილე, პოლსულავ ბურკევიჩი და საქართველოში ჩხეტიხის ელრი, ორთე ნეკუასილი მილი. გუშინნის სტერტებმა თბილისის №1 და №5 საპრობილეში მოხანულეს. კობერიძესთან შეხვედრაზე სტერტებმა აღნიშნეს, რომ მზად არიან, ტექნიკური დახმარება გაუწიონ საქართველოს პენიტენციური სისტემას. ჩხეტიხის 10-მილიონიან მოსახლეობაში პატივრობის რიცხვი 16 ათასს შეადგენს. შპაგან ერთი საქართველოს მოქალაქე. ცნობისთვის: 4,5-მილიონიან საქართველოში 7.000-მდე პატივრობა. **მედი-ნოუსი**

თბილისი. თბილისის გლდანის მკვლელობის რაიონულ სასამართლოში დღეს განხლდება უფროსი პროკურორი სანიას მკვლელობის საქმის განხილვა, სადაც განსაჯელ გრიგოლ ზურცილავას ფსიქოპათოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გამოქვეყნდება. ექსპერტიზა პასუხს გაცემს კითხვას - იყო თუ არა გრიგოლ ზურცილავა ძლიერი სულიერი ადვლეების მდგომარეობაში, როდესაც მკვლელობა მოხდა. ექსპერტიზის დანიშნული ზურცილავას ადვოკატმა, დავით დადიანმა 7 პროლის სასამართლო სხდომაზე მოითხოვა. ექსპერტების სასამართლომ ერთ-ერთი ვადა მისცა, რაც საკმარისი არ აღმოჩნდა.

თბილისი. პაკისტანის მოქალაქის, ამირ ჰასან-ხანის გაქურდავაში ედება ბრალი 45 წლის თბილისელ ნოდარ შიბაზიუს, რომელიც პოლიციელებმა გუშინწინ დააკავეს. პოლიციის ცნობით, შიბაზიუსმა თბილისში დროებით მყოფ პაკისტანელ ხელჩანათა და პირადი ნივთები ატომატქანიდან 3 ივნისს მოპარა. **მედი-ნოუსი**

თბილისი. შპს „საქართველოს უშიშროებას და უსაფრთხოების დაცვის“ თანამშრომლები - 23 წლის დამინისლე ბესიკ ავალიშვილი და 24 წლის კასპელი თემურ გიგოლაშვილი, პოლიციელებმა ყაჩაღობის ბრალდებით დააკავეს. თბილისის პოლიციის ცნობით, ნასამი ავალიშვილი და გიგოლაშვილი მტკიცებით ავტომანქანაში გაუხლდენენ თბილისელ ოთარ ხარატიშვილს და საფრანგის პისტოლეტის მუქარით მას 30 ლარი გასტაცეს. „საქართველოს უშიშროებისა და უსაფრთხოების დაცვის“ თანამშრომლები პოლიციელებმა შემთხვევიდან რამდენიმე წუთში კოსტაგას ქუჩაზე დააკავეს. **მედი-ნოუსი**

თბილისი. 39 წლის კახა ჩახუნაშვილმა 2 ივნისს მასზე გაფორმებული საფრანგის ტიპის პისტოლეტით თავი მოიკლა. ჩახუნაშვილმა თვითმკვლელობა თბილისში, ნუცუციანის ქუჩაზე მდებარე საკუთარ სახლში ჩაიდინა. პოლიციის ცნობით, თვითმკვლელობის ფაქტზე სისხლის სამართლის საქმე აღიძრა, რომელსაც ვაკე-საბურთალოს საგამომიძებო დეპარტამენტი იძიებს. **მედი-ნოუსი**

თბილისი. “სრულიად საქართველოს პატრიოტთა კავშირი” უზუნაეს სასამართლოში გაასაჩივრებს თბილისის საოლქო სასამართლოს მიერ მიღებულ ვერდიქტს, რომლითაც კანონიერად იქნა ცნობილი იუსტიციის სამინისტროს მიერ ორგანიზაციის რეგისტრაციაში გატარებულ უარის თქმა. კავშირის ერთ-ერთი ლიდერის, დიადრ გუგუშვილის თქმით, წარსულის მწარე გამოცდებების მიხედვით, მათ არც ახლა აქეთ დიდი იმედი, რომ უზუნაეს სასამართლო დასაბამდება მათ რეგისტრაციაში გატარებას, თუცა იმდენიგუნენ, რომ სასამართლო გამოვლიანების იმ გარემოებებს, რომ რეგისტრაციაში არგატარების გადაწყვეტილება მიუცხადებდა მათ მოითხოვა. ეს მოტივი საკმის წინასწარი გამოძიების არ დასაბუთებულა. ექსპერტების დასკვნის გამოქვეყნების შემდეგ გიორგი სანიას მკვლელობის სასამართლო გამოძიება დასრულდება და მხარეები კამათზე გადავლენ. **მედი-ნოუსი**

თბილისი. პაკისტანის მოქალაქის, ამირ ჰასან-ხანის გაქურდავაში ედება ბრალი 45 წლის თბილისელ ნოდარ შიბაზიუს, რომელიც პოლიციელებმა გუშინწინ დააკავეს. პოლიციის ცნობით, შიბაზიუსმა თბილისში დროებით მყოფ პაკისტანელ ხელჩანათა და პირადი ნივთები ატომატქანიდან 3 ივნისს მოპარა. **მედი-ნოუსი**

თუ ვინმეს ჰბონია, რომ აზნაფიას დავიმაართებ, ცდაბა...

ბაია ჭალაბანიძე

ამ ცესკო-მ არჩევნები არ უნდა ჩაატაროს.

იყო დრო, როდესაც ხათუნა გოგორიშვილის სიტყვა "კვირები" ადამიანის სახელი ეკონა - ეს დიდი ხნის წინ...

"არჩევნების გენიოსი" ცესკო-ს წევრი რომ აღარ უნდა ყოფილიყო, მის ვინაობაში კარგა ხანია, ტრიალებდა. უკანასკნელ პერიოდში მისი წევრობა უკვე სიმბოლურ ხასიათს ატარებდა. ახერხებდა მხოლოდ ბორბალში დიდი ჯოხის შეჩხირვას და პრობლემების შექმნას. ხანდახან იმასაც ფიქრობდა, მისი მხრიდან გამომდინარე პრობლემების შექმნის გამო მაინც გააუქმებდნენ არსებულ საარჩევნო კომისიას. გუშინ ცესკო შეიკრიბა წევრმა დატოვა და ახლა ყველა სხდომა სრულ სიმშვიდეში ჩავილის. შეიძლება კამათის და ხმაურის ინსცენირება მოხდეს, თორემ ხათუნა გოგორიშვილის თქმით, ამ ცესკო-ს სრული იდიოთისთვის მხოლოდ ორი მკვლავი ჩიტი აკლია.

მიუხედავად იმისა, რომ საკუთარ თავზე არასდროს მიმიღია, ძალიან მოქმედებს, როცა ცესკო-ს ლანძღავს. ბევრჯერ, როდესაც პარლამენტის მიკროფონთან, კამერების წინ ჩემს გვერდს "ლაშაზი" ეპითეტებით მოიხსენიებდნენ, იგივე ადამიანები რამდენიმე წამში მირეკავდნენ და მეუბნებოდნენ - მართალია, გავლანძღვით, მაგრამ გულთან ახლოს არ მიიტანო, იძულებული ვიყავით, ასე მოვეცუეოლიყავით...

- როგორ მოხვდით ცესკო-ში?
- 1990 წელს ცესკო-ს რიგითი თანამშრომელი ვიყავი. 1992 წლის არჩევნებში ზურაბ ჟვანიას თხოვნით ერთადერთი უნდა დავსწრებოდი სხდომაზე, როგორც "მწვანეების" წარმომადგენელი. სხდომის დაწყებას დიდხანს არ დაადგა საშველი. დავინტერესდები, ვის ველოდებით-მეთქი და კვირუბო, განმიმარტეს. კვირუბი ადამიანი მეგონა. ჭკუა მყოფ და არ ვიკითხე, კაცია თუ ქალი-მეთქი... ასე მეგონა არჩევნებს. ჯერ "მწვანე" თუ პარტიადან გავახდინე ნევრი და შემდეგ "მოქალაქეობრივი". 10 წელზე მეტს გამოიღის. ჩემს ზურგზე ოთხმა საპარლამენტო, ორმა საპრეზიდენტო, სამმა ადგილობრივმა და ერთმა ჩამოიშალა არჩევნებმა გადაიარა. ადგილობრივი მათხრობარათი არჩევნებს კი ვერ დავითვლი.

- რატომ არის საკანდალუმი გახეული და რატომ არ იქმნება ყველასთვის მისაღები ცესკო?

- ცესკო ამ ბოლო ხანებში მოექცა ყურადღების ცენტრში, თორემ სხდომებზე გაცილებით მეტი შეხება შემოხლა ყოფილა. უბრალოდ, მაშინ ამ კომისიის მუშაობა უფრო ნათესავს საინტერესო არ იყო. იყო დრო, როდესაც ცესკო-ში საქართველოში არსებულ ყველა პარტიას ჰყავდა თითო წარმომადგენელი. 1995 წლის არჩევნების 41 წელიწადნა ცესკო-მ ჩაატარა.

- ნამდვილ პარტიები ყოფილა.

- კომისიაში ერთკაციანი ქალაქის პარტიები ხვდებოდა და მათ ზღაპრულად ბეჭედს ძლიერი პარტიები იყენებდნენ. იყო პერიოდი, როდესაც ადამიანი რომელიცა პარტიას წარმოადგენდა, მაგრამ ყველამ კარგად იცოდა, სინამდვილეში ვის ინტერესებს იცავდა. ასე რომ, პარტიები საქმეში ფორმალური გახლდათ.

- რატომ არის ცესკო აქტუალური და პოპულარული?

- ამის ერთ-ერთი მთავარი მიზეზი ცესკო-ს მუშაობის საჯაროობა გახდა. ნებისმიერი ადამიანი (და სტრუქტურა) ცდილობს, მოძებნოს განტყვევების ვატი. ცესკო-ს ბევრი შეცდომა აქვს დაშვებული, მაგრამ ჩემთვის გაუგებარია ბევრი რამ, რაც მის გარშემო ხდება. პარლამენტში გაუთავებლად ლანძღავდნენ ცესკო-ს და მის წევრებს, საშინელი ეპითეტებით ამოვბნენ და იქვე დააყოლებდნენ "მაგრამ"-ს... ეს "მაგრამ" მაოცებდა. ვიფიქრე და რამდენიმე ვერსია მოვიფიქრე. ერთი: როდესაც არჩევნებში წარმატებული შედეგის იმედი არ გაქვს, ხელსაყრელია, წარუმატებლობა ცესკო-ს დაბრალდო... წარმოდგინეთ, რომ კომისიის წევრები საზოგადოებისთვის მისაღები და ავტორიტეტული ხალხია და რომელიცა ძალამ არჩევნები ობიექტურად წავაგა... მეჩვენდა რა უნდა ქნათ? წარუმატებლობას ხომ ველარავის დააბრალებენ... გაყალბების ისეთ ციფრებს ასახელებენ, ის რომ დავიანგარბოთ, საქართველოს მოსახლეობა ჩინეთის მოსახლეობის რიცხვს გაუტოლდება... რეპუტაცია-შეღაბული ცესკო ძალიან ხელსაყრელია არჩევნების წაგების შემთხვევაში.

მეორე ვერსია: 18 წევრიდან 3 იყო უპარტიო. თუ ძალთა თანაფარდობას გადავხედავთ, მარტივია იმის დათვლა, თუ ვის არ აძლევს ხელს ამ

ცესკო-ს დაშლა... დაუკვირდით, ვის აქვს გადაწყვეტილების მიღების საშუალება ისე, რომ არავის და არაფერი გაუწიოს ანგარიში.

ბოლო პერიოდში აბსოლუტურად აუტანელი გახდა ცესკო-ს სხდომებზე სიარული, რადგან 4,5,6 საათი იხარჯებოდა საკითხის განხილვაზე, როდესაც თავისუფლად შემოძლო, წინასწარ მეთქვა, რა შედეგებით მთავრდებოდა კენჭისყრა და ვინ რას მისცემდა ხმას... ყველა სათითაოდ გამოდის, არის კამათი, აზრთა სხვადასხვაობა და ა.შ. რა ხანგრძლივიცაა კამათი უნდა იყოს, შედეგი აბსოლუტურად ერთი და იგივე იქნება. ვის არის მოუ, რადგან ბევრი ჟურნალისტი ესწრება... ინტერვიუებს უწევს რიგში.

გუშინაც, "გამოსათხოვარ ხალა-მოზე", ხანგრძლივი და გულისამაჩუყებელი განცხადებები გაკეთდა. პრესა რომ არ ყოფილიყო, ყველაფერი გაცილებით მოკლე ხანში დასრულდებოდა. ამაში დარწმუნებული ვარ... ვატყობდი, რომ ჩემი კოლეგები სიხარულისგან იფუნებდნენ ხელს და ერთი სულს ჰქონდათ, რომლის გავიხურავდით კარებს.

- თქვენ ბევრი ადამიანი გაახარეთ. რა დაკარგა ფეხანამ?

- არაფერი, დამრწმუნეთ. ის, რომ არჩევნები ვიცი და ფეხანის გუნდის წევრი ვარ, ძალიან რჩება. განცხადებაში არ მიტყავს, რომ რაც 12 წლის განმავლობაში ვიციდი, დავიკონყებ და ამგნისა დავიკონყებო. თუ ვინმეს ჰგონია, რომ სტატუსზეა დამოკიდებული, რას და როგორ გავაკეთებ, ცდება. არ არის აუცილებელი, ჩემი პარტიის ინტერესების დასაცავად ცესკო-ს წევრი ვიყო. ამის გასაკეთებლად სხვა ფორმებიც არსებობს. ადამიანი ცესკო-ში შეიძლება წარმოდგენილი იყოს პარტიის რწმუნებულად და მას აბსოლუტურად იგივე უფლებები აქვს, რაც ცესკო-ს წევრს. უბრალოდ, კენჭისყრაში არ იღებს მონაწილეობას. დამერწმუნეთ, ახლანდელ შემადგენლობაში ჩემი ხელის აწევას არანაირი მნიშვნელობა არ ჰქონდა.

- ცესკო-ს პირდაპირ ადანაშაულებდნენ ანგარიშის გარიგებებში, ამ ბრალდებებს საფუძველი აქვს?
- ცესკო-ს წევრის დანიშვნის უფლებამოსილება მხოლოდ იმ პარტიებს აქვთ, ვინც ბოლო საპარლამენტო არჩევნებში შედეგ-

ბი აჩვენა... 1995 წლამდე ერთი პარტიიდან არასდროს წარმოქმნილა ოთხი ახალი პარტია, ეს პოლიტიკური პრობლემა არ არსებობდა. თუ ხელისუფლებას იმის აღიარება უჭირს, რომ ესენი მათზე ძლიერი პარტიები არიან, არც არის საჭირო. უბრალოდ, უნდა ითქვას, რომ ესენი არიან პარტიები, რომელთაც იგივე უფლება აქვთ, როგორც ჩვენს. ეს კონსტიტუციური პრინციპია. არსად წერია, რომ არჩევნებში მონაწილეობა პოლიტიკური პარტიების სტატიით განისაზღვრება.

- ცესკო-ს დაკომპლექტების მოქმედი წესი ზურაბ ჟვანიას პარლამენტის თავმჯდომარეობისას დინარია. ოპონენტთათვის არგუმენტია, რომ სწორედ ამ წესით დაკომპლექტებული ცესკო-ით მოიგო მან საში არჩევნები...

- გუშინ ერთ-ერთი კონსულტაციის დროს დამიძახეს და 6/11 ვარიანტის შეტანა მოთხოვეს. წარმოადგინეთ, მეც კი დავიბეჭინე და დაკომპლექტება მოვიტოვე...

ვარიატები ისეთი ტემპით იცვლებოდა, რომ მათი დამასსოვრება შეუძლებელია, თუმცა, ძალიან კარგი შედეგები მაქვს... ჩვეულებრივი ადამიანისთვის ეს სრულიად გაუგებარია.

ხელისუფლებას არ სურს, თვალის დასწრებას დღევანდელ პოლიტიკურ ვითარებას. დიხა, "მოქალაქეთა კავშირი" არსებობდა და არსებობს. მისი დამლის შედეგად ახალი პოლიტიკური პარტიები შეიქმნა, რომელთაც გაცილებით დიდი რეიტინგი აქვთ - თვითმმართველობის არჩევნების შედეგებს თუ გადავხედავთ, თბილისში 8-ჯერ და 10-ჯერ მეტიც, ამისთვის თვალის გასწორება არ სურს.

წინა არჩევნებში ვერც "მემარჯვენეები", ვერც "დემოკრატები" და "ნაციონალური მოძრაობა" ვერ მიიღეს მონაწილეობას იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ ისინი არ არსებობდნენ. ამის უფლება არც ახლა უნდა ჰქონდეთ? დღეს არსებული პოლიტიკური სპექტრი უნდა იყოს წარმოდგენილი. ფორმულირებას მნიშვნელობა არ აქვს, ეს კახისტიკა... აქ სხვა მომენტია - ხელისუფლება ამ პარტიების რეალურად არსებობას, მათ ძალას არ აღიარებს.

- კარგად ახსენით, რას არ ეთანხმება ხელისუფლება...

- ცესკო-ს წევრის დანიშვნის უფლებამოსილება იმ პარტიებს აქვთ, ვინც ბოლო საპარლამენტო არჩევნებში შედეგ-

ბი აჩვენა... 1995 წლამდე ერთი პარტიიდან არასდროს წარმოქმნილა ოთხი ახალი პარტია, ეს პოლიტიკური პრობლემა არ არსებობდა. თუ ხელისუფლებას იმის აღიარება უჭირს, რომ ესენი მათზე ძლიერი პარტიები არიან, არც არის საჭირო. უბრალოდ, უნდა ითქვას, რომ ესენი არიან პარტიები, რომელთაც იგივე უფლება აქვთ, როგორც ჩვენს. ეს კონსტიტუციური პრინციპია. არსად წერია, რომ არჩევნებში მონაწილეობა პოლიტიკური პარტიების სტატიით განისაზღვრება.

- ცესკო-ს დაკომპლექტების მოქმედი წესი ზურაბ ჟვანიას პარლამენტის თავმჯდომარეობისას დინარია. ოპონენტთათვის არგუმენტია, რომ სწორედ ამ წესით დაკომპლექტებული ცესკო-ით მოიგო მან საში არჩევნები...

- მოდი, დავაზუსტოთ. ზურაბ ჟვანიას თავმჯდომარეობის დროს მიღებულ იქნა კანონი, რომელსაც მოქმედი პრეზიდენტი, მაგრამ არ მუშაობს - "ცესკო დაკომპლექტდეს არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლებით". ორი მცდელობის მიუხედავად, ეს წესი კენჭისყრაზე არ დამდგარა.

კიდევ ერთ რამეს შეგახსენებთ, დღეს ეს არავის ახსოვს... ცესკო-ში ვერაფერი ხვდებოდნენ "სოციალისტებისა" და "ტრადიციონალისტების" წარმომადგენლები. ისინი გავრთიანებულ იყვნენ ბლოკ "ალრძინებაში" და ბოლო პერიოდში დამოუკიდებლად არც ერთ არჩევნებში არ მიიღეს მონაწილეობა. პარლამენტის ცესკო-ში ოთხი წარმომადგენელი უნდა დანიშნულ. ზურაბ ჟვანიასთან ჯენტლმენური შეთანხმების საფუძველზე ცესკო-ში მათი წარმომადგენლები შევიდნენ. კანონში არსად წერია, რომ "სოციალისტებსა" და "ტრადიციონალისტებს" წარმომადგენელი უნდა ჰყოლოდათ. ვერ ნახათ ასეთი ჩანაწერს. დენის დავითაშვილი და მერაბ ურდია, რომელმაც მოგვიანებით კომისია დატოვა, ჯენტლმენური შეთანხმების საფუძველზე მოხვდნენ იქ. ეს დავითაშვილს აღარ ახსოვს.

სწორედ ჟვანიამ შემოიტანა თვითმმართველობის არჩევნების შედეგების ცნება და სწორედ იმ მიზეზით, რომ საოლქო და საუბნო კომისიებში ჰყოლოდათ წარმომადგენლები სხვა

პარტიებს. მანამდე კანონში ვერ ნახავდით ჩანაწერს, რომლის მიხედვითაც საოლქო და საუბნო კომისიაში წევრების წარდგენის უფლება ბოლო თვითმმართველობის არჩევნებში შედეგების მქონე პარტიებს ჰქონდა. ეს სწორედ მაშინდელი რეალობის გათვალისწინებით მოხდა. ახლა ხელსაყრელი არ არის, რომ ეს აბსოლუტურად და სხვისგანაც ანეზიას მოითხოვეს...

- ვინ უნებს კონსულტაციებს სახელისუფლო ბლოკს იმის თაობაზე, თუ როგორ უნდა დინარია ცესკო-ს წევრების დანიშვნის მრავლისმომცველი და ნაირ-ნაირი წესი?

- მათი მუშაობის სტილს არ ვიცნობ. ჩემი ინფორმაციით (და ეს ტელევიზიითაც დასტურდება), ამ შეხვედრებში მონაწილეობას იღებს ბატონი გია ზესაშვილი. ის ასრულებს გარკვეული ექსპერტ-კონსულტანტის როლს. ეს ადამიანი ცესკო-ში თავიდან რესპუბლიკური პარტიის წარმომადგენელი იყო, მერე კი მისი სიმპათიები სხვადასხვა არჩევნებზე სხვადასხვა პარტიას ეკუთვნოდა.

- იქნებ განმარტოთ, რას ნიშნავს სიტყვა "კარუსელი"?

- არჩევნების ყველაზე მეტი დაცვა არჩევნებზე ამომრჩევლის მიხედვით. ცესკო-ს "კარუსელთან" არანაირი შეხება არ აქვს. საუბნო საარჩევნო კომისიას აქვს ამომრჩეველთა სია. ამ სიაში არიან ადამიანები, რომელთაც არც ცხოვრობენ თბილისში, ან არ ცხოვრობენ აღნიშნულ მისამართზე. ეს ინფორმაცია აქვს პრეს, რომელიც დაღის კარდაკარ და სიგებს ადგენს. სიის რეალურობა საუბნო საარჩევნო კომისიის წევრთა კეთილსინდისიერებაზეა დამოკიდებული. გადავხედავ თანხების ნაკლებობა და ძალზე შრომატევადი სამუშაოა, როგორც წესი, სახელმმართველობიდან იღებენ მაცხოვრებელთა სიგებს. ასეთი სიგეები წლიდან წლამდე მოქმედებს და შემოწმება არ სდება. რა თქმა უნდა, საარჩევნო სიაში აღმოჩნდება ადამიანი, რომელიც იცინა, რომ არ ცხოვრობს ამ მისამართზე და გარანტირებულად არ მთავს არჩევნებზე. ასეთი ადამიანების მაგივრად ხმის მიცემას ქვია "კარუსელი"...

როცა ამბობენ, "კარუსელი" საარჩევნო უბნიდან 100 მეტრში დავიჭირეთო, ახსოვდება. "კარუსელი"

დაჭერა მოლოდ ხმის მიცემის მომენტში შეიძლება.

- აბა, ავტობუსებით ვინ დაჰყავთ?

- კანდიდატები მათი მხარდამჭერი ამომრჩევლების უბანზე მისვლას უზრუნველყოფენ. ეს კანონით აკრძალული არ არის და არც გაყალბება... ამ თემაზე ატეხილი ხმაური პიარ-კამპანიაა და სხვა არაფერი.

- როგორ არ უნდა იყოს ცესკო?

- ცესკო-ს წევრმა რომ ობიექტური გადაწყვეტილება მიიღოს, საჭიროა საარჩევნო კანონის ზედმინწევით ცოდნა. დანარჩენი კი საქართველოს პირობებში აბსოლუტურად შეუძლებელია - არ უნდა გყავდეს ახლოვლები, მეგობარი, ბიძაშვილი და ა.შ.

1997 წელს ინგლისში პრემიერ-მინისტრის არჩევნებზე ვიყავი დამკვირვებლად. საარჩევნო უბანზე ორად ორი ადამიანი იჯდა, რომელსაც არჩევნების ჩატარება ევალებოდა. არ არსებობდა არანაირი სია, არ ითხოვდნენ პირადობის დამადასტურებელ მონობებს და ა.შ. ჩემი შეკითხვები მათთვის იმდენად გაუგებარი იყო, რომ ეგონათ, ენა არ ვიცოდი. მათთვის სრულიად წარმოუდგენელი იყო რაიმე მანიპულაცია, ზედმეტი ბოულტენების ჩაყრა ან სხვა რამ... ყუთიც კი ჩვეულებრივად, ყოველგვარი დაცვის გარეშე, საკუთარი მანქანით ნაიღეს. მთელი არჩევნები სრული ნდობის პრინციპზეა აგებული. მესმის, რომ 800 წლიანი გამოცდილების მერე მივიდნენ აქამდე, მაგრამ როცა უცხოელთა გამოცდილების გაზიარებაზე საუბარი, საინტერესოა, აქედან რომელი ნაწილი უნდა გავიზიაროთ?

- იქნებ ცესკოს დანიშვნის წესი კი არა, ცესკო-ს სტრუქტურა არის შესაცვლელი?

- ინგლისში მის ატარება არჩევნებს, შევდეთში - საგადასახადო ინსპექცია ატარებს, რადგანაც ყველა გამაზდელი დღეოსტრუქტურა და კომპიუტერული სისტემა ანუბილია... ის, რომ რაიმე ცენტრალური უნდა არსებობდეს, ცხადია, მაგრამ ასე ანუბილ სტრუქტურას ჩვეთონ ვერ გზდავთ.

- რამდენად გადაწყვეტს არჩევნების ბედს ქუჩაში გამოსული ხალხი?

- ზუსტად ვიცი, რა არის გასაკეთებელი იმისთვის, რომ არჩევნები არ გაყალბდეს. პირველი და მთავარია ამომრჩეველთა სია. თავად მე, 1995 წლიდან მოყოლებული, ძირითადად სიაში არ მოეხვედრებოდა. ყოველთვის პირველი ამომრჩეველი ვარ და ყველა მიცნობს, მაგრამ ჯერ ძირითად სიაში არ მოეხვედრებოდა... ამგვარი შეცდომები მინიმუმამდე უნდა დავიყვანოთ. მეორე - ამომრჩეველთა აქტივობა. როცა ადამიანი არჩევნებზე მიდის, მისი გვერდისა და სახელის გასწვრივ სხვა ვერაფერი ვერადასტოროს მომავლს ხელს.

- დემონსტრაციაზე არც სოციალური, არც პოლიტიკური, არცე სამოქალაქო მოთხოვნა იყო დაყრდნობა.

- მეგონა, რომ პარლამენტის სხდომათა დარბაზში დეპუტატები შენუხდებოდნენ და ხალხის მოთხოვნით ცესკო-ს გაუქმების საკითხს დააყენებდნენ. იქ კი ისეთი განწყობა იყო, თითქოს ყველაფერი ამ ქვეყანაში, ამ ქალაქში და ათობდე მეტრში არ ხდებოდა... რეალურად, ეს არის ბძობა არჩევნების უფლებსთვის და არა რალაც (ვიფრებისთვის, როგორც ამას ხელისუფლება წარმოაჩენს). ამ ციფრების უკან ხალხის უზუნაესი უფლება დგას.

ამ ცესკო-მ არჩევნები არ უნდა ჩატაროს, ეს ფაქტია. ვინც გამოვა და საწინააღმდეგოს იტყვის, ჩათვალეთ, რომ დემოკრატიული არჩევნები არ სურს.

გუშინ "გამოსამშვიდობებელი საღამო" გამართა და კამერების წინ ითქვა - მოდი, დავანახოთ ქვეყანას, როგორი კანონიერი არჩევნების ჩატარება შეეძლებოდა. რბილად რომ ვთქვათ, გამეცინა. შეიდა ადამიანს დაუქნის ხელი და კანონიერი არჩევნების ჩატარება გადაწყვიტეს. დარჩენილთა მონაწილეობით ჩატარებული სხდომაში მშვიდ და მეგობრულ ვითარებაში ჩავიღის...

კარგად მახსოვს, უკანასკნელი ერთი წლის განმავლობაში სწორედ დარჩენილი წევრები ყვიროდნენ, სასწრაფოდ გადავადგეთ, აღარ შეიძლება, არჩევნებს ვატარებდეთო და ა.შ. ბატონ ჯუმბერ ლომინაძეს ეუბნებოდნენ, არჩევნების ჩატარების მორალური უფლება არ გაქვითო... დღეს კი იგივე ადამიანები არწმუნებდნენ ლომინაძეს - გადადგომის უფლება არ გაქვითო...

- დემონსტრაციის შედეგად მივიღეთ ასეთი ცესკო, რა დარჩენილი ოპოზიციის?

- ამომრჩეველთა საარჩევნო ყუთებთან მისვლა და მხარდაჭერა.

პირსინგი

სილამაზე მსხვერპლს მოითხოვს

ანა ჯორჯია-სამადაშვილი

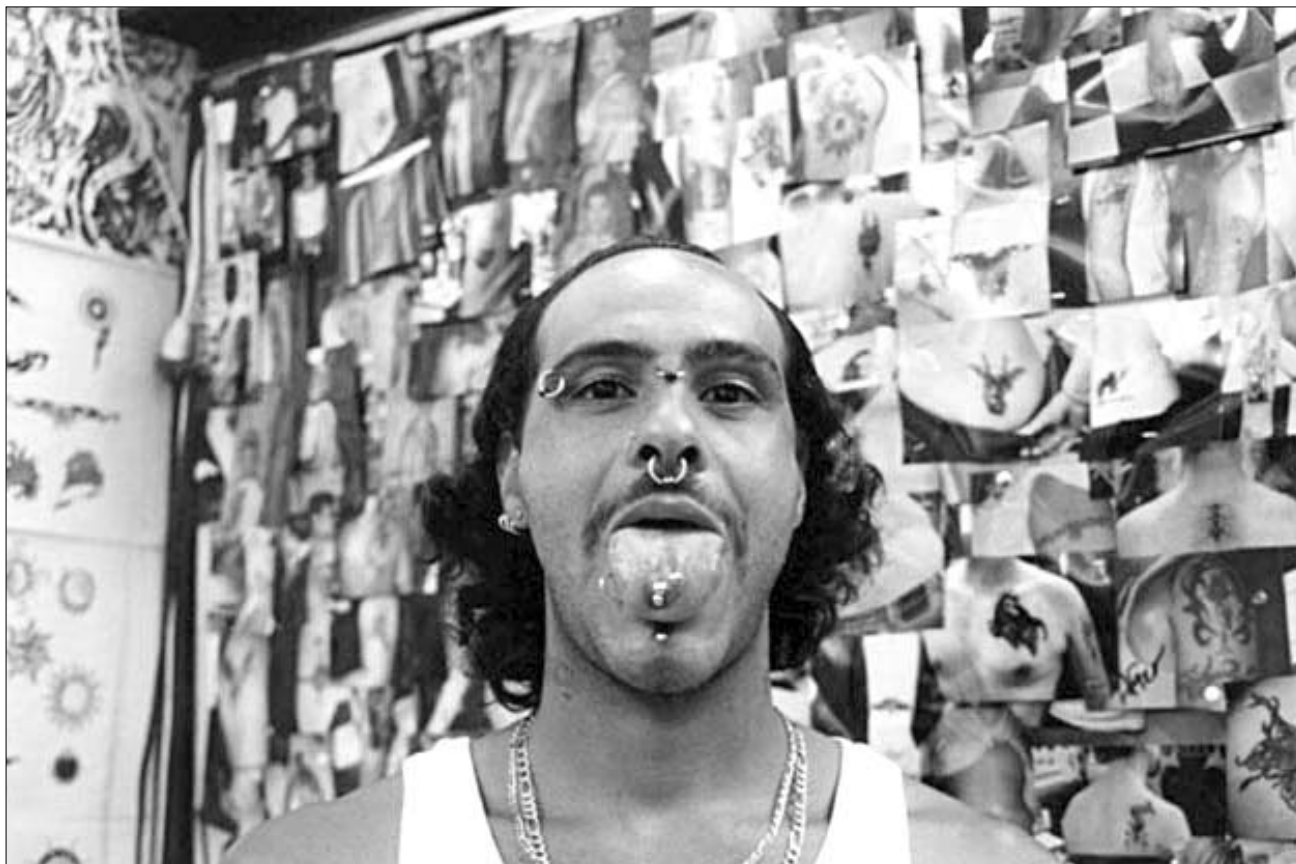
ადამიანი, მოგვხსენებთ, ერთობ უცნაური არსებაა, და ცალკეულ მოვლენებსაც ერთობ უცნაურად აფასებს. თუნდაც ის რად ღირს, რომ გახვერტილი და უზრმაზარი ქვებით დამიმბებული ყურის ბიბილო ლამაზად მიაჩნია, ვერცხლის სამკაულით შემკული ჭიპი კი – საძაგლოდაც და საზოგადოებრივი აზრის შეურაცხყოფად. რატომ? განა ყურის ბიბილო უფრო ლამაზია, ვიდრე, ვთქვათ, ცხვირის ნესტო? თუ უფრო პატივსაცემია და ამიტომ განსაკუთრებულ მორთვას იმსახურებს?

პირსინგი, ანუ სხეულის ნაწილების გახვერტიის ხელოვნება, რომელიც კაცობრიობის მთელი ისტორიის განმავლობაში არსებობდა, უკანასკნელ წლებში ძალიან აქტიურად გამოიყენება, რაც ახალგაზრდობის ნაწილის დიდ ხალისს და კონსერვატიული მოსახლეობის გულსისწყრომას იწვევს.

ყურის პირსინგის მიმართ დამოკიდებულება ყველაზე ლიბერალურია. ქალებისთვის ის ჩვეულებრივი მოვლენა გახლავთ. რაც მამაკაცებს შეეხებათ, აქ ცოტა უფრო რთულადაა საქმე, განსაკუთრებით ჩვენთან, საქართველოში. არადა, უნდა საყურე ძლიერი სქესის წარმომადგენელთა სიძლიერეს ხაზს უსვამდა. მაგალითად, შეზღუდვას, რომელმაც ეკვატორი პირველად გადალახა, ყურის უხვერტიდნენ – ეს მის კარიერაში სერიოზული მოვლენის ნიშანი იყო. ასეთი კაცისთვის ვინმეს რომ ეთქვა, მამათმავალი ყოფილხარო – ჩვენში ხომ უკანასკნელ დრომდე სწორედ ასე განიხილებოდა ყურგახვერტილი მამაკაცი, - ნამდვილად არ შეარჩენდა, რა არაჯანსაღი აზრია, ბოლოს და ბოლოს!

ეს ყურს რაც შეეხება, შედარებით "მშვიდობიან ზონას". მაგრამ სხეულის სხვა ნაწილების პირსინგსაც დიდი ისტორია აქვს:

მიდიარი რომელიც ცენტურიონები, ოლიუს კეისრის ამალაში მყოფნი, ძუძუსთავებში გაყრილ რგოლებს ატარებდნენ, რაც სიმამაცის ნიშანი და წმინდა პრაქტიკული დანიშნულების საგანიც იყო – ამ რგოლებზე მოკლე მოსასხამებს იმაგრებდნენ, რომ ქარში არ ფერიალა. თურმე, ასეთ სამკაულს ვიქტორიანული ეპოქის ქალბატონებიც ხმარობდნენ, მკერდის მოცულობის გასაზრდელად და მისთვის მოხდენილი ფორმის მისაცემად. ახლანდელ ძუძუგახვერტილ რეივერებს, ცხადია, ცენტურიონებამდე ბევრი უკლიათ, და არც გოგონებსა აქვთ კეთილმოზილი ბრიტანელი მანერები, მაგრამ მერე რა? ქვეყნის ნორმები სხვადასხვადაა პირსინგი – სულ სხვა.

ხომ ლამაზია?!

უჩვეულო პირსინგი

თურმე, ძველ ეგვიპტეში ჭიპგახვერტილობა გარკვეული თემური უფლებების ფლობის ნიშანი ყოფილა. ცხადია, კრისტტი ტარლინგტონს ჭიპი ამ საქმისთვის არ გაუხვერტიათ, მაგრამ ლამაზი კია, რას იტყვი?

ვიქტორიანული გალანტიერის

ერთ ატრიბუტს "პრინცი ალბერტი" ჰქვია. ლეგენდის თანახმად, ასეთი უფლებების ფლობის ნიშანი ყოფილა. ცხადია, კრისტტი ტარლინგტონს ჭიპი ამ საქმისთვის არ გაუხვერტიათ, მაგრამ ლამაზი კია, რას იტყვი?

ძლიერია. ლეოპოლდ ზაგერ-მაზობის და მარკიზ დე სადის მიმდევარია გასახარად უნდა აღნიშნო, რომ "უადგილო ადგილას დახვერტილთა" რიცხვი დღითიდღე მატულობს, უზრუნველად ამ სილამაზეს ყველა ვერ ხედავს, ან რა საყურებელია...

მთავარია, რომ ამჟამად პირსინგი ანდერგარუნდის ბნელი სულიერების დამახასიათებელ მოვლენად აღარ ითვლება და ყველამ იცის, რა საქმეს ემსახურება: ადამიანს საკუთარი თავის შეცვლა უნდა და თავისებურად გალამაზებას ცდილობს.

ვინაიდან ზაფხული დადგა, დაცხა და გავიხადეთ, თავს ნებას მივცემ და რამდენიმე რჩევას მივცემ სხეულის მოდიფიკაციის მსურველებს:

პირველ რიგში, ის უნდა გავითვალისწინოთ, რომ ნამდვილი პირსინგი მარადისობაზეა გათვლილი. მისი წარმართული გაკეთება მხოლოდ პროფესიონალს შეუძლია. პირსინგის გასაკეთებელი ხელსაწყოების წარმოებაზე დასავლეთში მთელი ფაბრიკები მუშაობს, იქვე ამზადებენ ნესტებს, საყურებს და სხვას და სხვას. ჩვეულებრივი საყურის სხვაგან გაყრა სრულიად დაუშვებელია – მას დიდი დიამეტრი აქვს და ნაზ ქსოვილებს ხევს. ასე რომ, საკუთარ სამზარეულოში გახვერტილმა, მანამდე არაუ "გომით" დეზინფიცირებულმა ჭიპმა შეიძლება ძალიან ბევრი პრობლემა შეგიქმნათ. არ მოკვალეთ, მაგრამ გაგაძმარებთ.

გახვერტა და ბრჭყვილა ნივთით მორთვა სხეულის ყველა ნაწილს შეიძლება. მაგალითად, ყური ხომ მხოლოდ ბიბილო არაა, ასე რომ, შეგიძლიათ ხრტილოვანი ნაწილიც მოირთოთ. გასახვერტად წარბები, ნესტოები, ტუჩები, ენა, ძუძუსთავები და ჭიპიც გამოდგება, თუ ძალიან მოგინდათ, შეგიძლიათ სასქესო ორგანოებსაც მიაღვლოთ. ერთადერთი, ნუ დაივიწყებთ, რომ პირსინგი მაინც სამკაულია და ის, ვისთვისაც ასეთ მტკიცეულ საქმეზე ნასვლა გაქვთ გადაწყვეტილი, ამდენი რკინააკვეულის დანახვაზე შეიძლება სულ არ დარჩეს აღტაცებული. საერთოდ, სანამ რამის გახვერტას გადაწყვეტთ, ჯერ მოიფიქრეთ, რად გინდათ.

გარდა ამისა, "ნაპირსინგალის" შეხორცება საკმაოდ ხანგრძლივი და რთული პროცესია. ასე, წარბის შეხორცებას 6-8 კვირა სჭირდება, ჭიპისას – 4 თვიდან ერთ წლამდე. გახვერტილი ენის "გახვერტილობას" 4 კვირის განმავლობაში იგონობთ. საუკეთესო ოსტატთან დამუშავებულ სასქესო ორგანოებს მამაკაცები 6 თვე ძალიან ფრთხილად უნდა მოექცნენ; ქალებს კიდევ რა უშავთ, მათ 10 კვირაში აღარაფერი ეხსოვებათ. გალამაზებული ტუჩების მთავარ რისკს ამდენი თვეში ისწავლით, აი, ძუძუსთავებში კი შეიძლება ძალიან გაგანჯვლოთ: ნახევარი წელიც ვინაი არ უნდა მიაკაროთ, მერე კი გულდასმით უნდა შეარჩიოთ, ვის მიაკარებთ – ბრჭყვილა სამკაული დიდი ცდუნებაა, ყველას მოქაჩვა უნდება...

ყველაზე ძვირადღირებული მხატვრები

ჟურნალმა Artreview-მ გამოაქვეყნა იმ ცნობილი ცოცხალი მხატვრების სია, რომელთა ნამუშევრებიც ყველაზე ძვირად იყიდება. ჟურნალის ცნობით სიას სათავეში უდგას ამერიკელი მხატვარი ჯასპერ ჯონსი, რომლის მიერაც ბოლო 30 წლის განმავლობაში გაყიდულმა ნამუშევრებმა 92 მილიონი ფუნტი სტერლინგი შეადგინა. 80,9 ფუნტი სტერლინგით მეორე ადგილი გერმანელ მხატვარს გერჰარდ რიხტერს უკავია. მეოთხე პოზიციაზეა რობერტ რაუშენბერი, დაახლოებით, 36,5 მილიონი ფუნტი სტერლინგით. მეცხრე ადგილზე გვიდა დევიდ ჰოკნი, რომლის გაყიდულმა ნამუშევრებმა მთლიანობაში 23,7 მილიონი ფუნტი შეადგინა.

ფრანგები ერთობიან

ანიმაციური ფილმის "კირიკუს" გადაღებისა და მისი წარმატების შემდეგ, ფრანგ "კინომნიკებს" ახალ-ახალი იდეები გაუჩნდათ. ტრემბლემი, მიკი, ველი, შრეკი და მთელი მულტპერსონაჟები წარმოდგენილი იქნებან ანების 27-ე ფესტივალზე, რომელიც მსოფლიოს უდიდეს მანიფესტაციას წარმოადგენს ანიმაციურ ფართში. გრდა ამისა, ფესტივალზე ასევე იქნება წარმოდგენილი ასტროქისი, ლაქი ლაქი, ზაზარი, ძალი კოფი და ბავშვების საყვარელი ბევრი სხვა მულტპერსონაჟი. ფესტივალზე მონაწილეობას მიიღებს მსოფლიოში წარმატებული იაპონური – "ჩიჩროს მოგზაურობა" და ბრიტანული – Chicken Run. მულტმოქიკავია სულაც არ არის სახუმარო, ამერიკელების და ფრანგების თითოეული ფილმზე მილიონობით დოლარს ან ევროს ხარჯავენ. ასე რომ, 7 ივნისამდე ანების ფესტივალზე ფრანგები კარგად გაერთობიან.

სტურუას "გოდოს" ჩეხოვის ფესტივალზეც ელოდნენ

გუმინწინ მოსკოვში "მოსავეტის" სახელობის თეატრის სცენაზე რობერტ სტურუას "გოდოს მოლოდინში" აჩვენეს. სპექტაკლს ჩეხოვის სახელობის რეატი მხეხუთე საერთაშორისო თეატრალურ ფესტივალზე დაესაც გაიმეორებენ. ფესტივალის მოსკოვში 17 მაისს დაიწყო. ქართული რეჟისორის ახალ სპექტაკლს ფესტივალზე დიდი ხანია ელოდნენ. "ჩეხოვის ფესტივალის ორგანიზატორები ახალ-ახალ საჩუქრებს უშვადებენ თეატრის ნამდვილ დამფასებლებს. ისინი ფესტივალის სტუმრებს რობერტ სტურუას ახალ სპექტაკლს "გოდოს მოლოდინში"-ს აჩვენებენ. ასე რომ 3-4 ივნისს "მოსავეტის" სცენაზე ნამდვილი პრემიერა გაიმართება", - ასეთი ტექსტი გავრცელდა ტელეარხ "კულტურა"-ს ვებ-საიტმა სხვადასხვა რუსულმა სააგენტოებმა კი რეჟისორის გეგმებიც შემოგვთავაზეს.

"ეს არის სპექტაკლის პირველი ნაწილი, მეორე ნაწილზე მუშაობა ჯერ კიდევ წინ არის", - ასე პასუხობს რობერტ სტურუა რუს ჟურნალისტებს. რაც შეეხება დიდი რეჟისორის გეგმებს, ფესტივალზე გამოსვლის შემდეგ ის დახმარუნდება ჩვეულ სამუშაო რიტმს. გეგმაში თეატრალური დადგმა "ვეფხისტყაოსანი", გაიყარება "რეკვიემი". ამ უკანასკნელზე სტურუამ დიდი თეატრის ნამყვანი სოლისტი ილზა ლეივა მოიწვია. დიდ თეატრში კი რობერტ სტურუა აპირებს დადგას ოპერა "მაჩეპა", რომლის პრემიერაც მომავალი წლის 28 იანვარსა დაგეგმილი.

ზღაპრული სამყარო, რომელითაც დიდების მშვენივრად ერთობიან

ინოო ანისვილი

დიდება სათამაშოების შეგროვება დაახლოებით 50-60 წლის წინ დაიწყო. ამ დროს სათამაშოების კოლექციონერები საკმაოდ ცოტანი იყვნენ. მათ ძველი სათამაშოების სიძველე და მათი დამზადების გასაოცარი ხელოსნობა იზიდავდათ. 1970-იანი წლებიდან კი უმსხვილეს აუქციონებზე სათამაშოების განყოფილებები გაიხსნა. ხარისხიან სათამაშოებზე ფასი სწრაფად იზრდებოდა. სენსაციური იყო 1994 წელი, როცა ლონდონში კრისტის აუქციონზე "გოგონა-დათუნია" თოჯინისათვის ფანტასტიკურ თანხად 165 ათას დოლარად გაიყიდა, ხოლო ფირმა Steiff-ის იშვიათი 1912 წელს გამოშვებული შაი პლუმის დათვი 33 ათას დოლარად გაიყიდა. დღეს სათამაშოებით ვაჭრობა სერიოზულ ბიზნესად იქცა. დღევანდელ ბაზარზე განსაკუთრებული მოთხოვნა გერმანულ დათვებზეა, რაც, პირველ რიგში, მათი ხარისხით არის განპირობებული. კრისტის აუქციონში არასდროს აყოვნებს, რომ მოზღვავებული შემგროვებლობის ყინი კოლექციონერებს დაუკმაყოფილოს და 10 ივნისს ლონდონში South Kensington ცნობილი გერმანული და ბრიტანული ფირმების Steiff, Schuco, Chiltern, Farnell, Chad Valley 300-მდე რბილი სათამაშო გაიყიდა, რომელთა შორის ყველაზე მრავალრიცხოვანად დათუნებიანა წარმოდგენილი.

პლუმის დათვების გამოშვება გასული საუკუნის ევროპაში დაიწყო. თავიდანვე დიდი პოპულარობა მოიპოვა გერმანულმა ფირმამ Steiff, რომელიც დასაწყისში არ ლაღატობს ტრადიციას და მაღალი ხარისხის დათუნებს უშვებს. როცა გასული საუკუნის დასაწყისში დათვებით გატაცებამ ბრიტანეთამდე მიიღწია,

Jumeau თოქინა-მანეკინი. 1880წ.

Farnell პლუმის დათვი. 1920წ.

ადგილობრივი წარმოებები სწრაფად გადაერთვნენ პლუმის დათვების დამზადებაზე, გაჩნდა ბევრი ახალი ფირმა Farnell, Deans, Chad Valley. როგორც ამბობენ სწორედ ბრიტანულ ფირმაში Farnell შეიქმნა ორი-ნაწილი ვინი პუში, რომელმაც შთააგონა ბრიტანელი მწერალი ლან ალექსანდრ მაილნი ცნობილი მოთხრობების დასაწერად. მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ დათვების სტილი შეიცვალა – მათი ბუნე უფრო ფუმფულა გახდა, დაუმოკლდათ თათები და სახე კი მიბრტყელებული გაუხდათ. მსუბუქი და ხარისხიანი ირლანდიური მოჭერი სინთეტიკური მასალებით შეიცვალა.

რაც შეეხება მიჭქული ფაიფურის თოჯინებს, მათ საუკეთესო ნიმუშებს ისეთივე ფასი აქვთ დღევანდელ ბაზარზე, როგორც მაღალი ხარისხის ფაიფურისა და ვერცხლის ნაკეთობებს და ავეჯს.

ყველაზე ძველი ევროპული თოჯინები ხისგან მზადდებოდა, რომელთაც, რა თქმა უნდა, სამარკო ნიმუშები არ გააჩნდათ – მათი ავტორები გლეხები იყვნენ. მოჭქული ფაიფურის თოჯინების დამზადებას მე-19 საუკუნიდან გერმანიაში იწყებენ. თუმცა, მალევე ბისკვიტმა (მოუჭქეტი შეღებილი ფაიფური) საერთოდ განდევნა ფაიფური. რადგან ეს მასალა უფრო გამძლე და პლასტიკური აღმოჩნდა ვიდრე მისი წინამორბედები. ამასთან შესაძლებელი გახდა რეალისტური სახეების გამოქვეყნება. ბისკვიტის თოჯინების გამოშვებაში პირველი ადგილი ფრანგებს ეკავათ. დღეს ზოგიერთი ბისკვიტის თოჯინის ფასი 150 ათას დოლარამდეც აღწევს.

საფრანგეთში თოჯინებს არა მარტო სათამაშო დანიშნულება ჰქონდა, მათ მანეკენებადც იყენებდნენ, რომლებსაც ამერიკაში აგზავნიდნენ, რომ ადგილობრივი ქალბა-

ტონები ევროპული მოდის სიახლეებს გაცნობოდნენ. მანეკენებს თან ახლდა მთელი გარდერობი, სადაც ყოველი სამოსის დეტალი სკრუპულურად იყო მე-19 საუკუნის ბოლომდე თოჯინების ქალების გამოსახადდნენ, მხოლოდ საუკუნის ბოლოს გაჩნდა თოჯინები ბავშვის სახეებით.

მე-20 საუკუნის დასაწყისში თოჯინებისთვის ახალი მასალების (კომპოზიტი, ცელულოზი, პლასტმასი) გამოყენება დაიწყო. საუკუნის შუა ხანებში კი ევროპულ ფაიფურის თოჯინებს კონკურენტი გამოუჩნდათ, რომელიც ამ სამყაროში დღესაც ლიდერია. 1959 წელს ამერიკულმა ფირმამ Mattel ბარბი შექმნა. ბარბის ისტორია ეს არის წარმატებებით სავსე გზა, ხოლო თავად ბარბი, ამერიკის პირში თავისებურ საკულტო ფიგურად იქცა. მისი მიზიდულობის ძალა არა მხოლოდ სექსუალური გარეგნობა, გრძელი ფეხები და ქერა თმაა, არამედ უდიდესი გარდერობი ცხოვრების ნებისმიერი შემთხვევისთვის. მათ შორისაა სათხილამურო აღჭურვილობა, საქორწინო კაბები და სტიუარდესის კოსტიუმიც კი. 1960-იან წლებში მათი მოყვანის კონკურენციის განცევას შეეცადა სინდი, ბრიტანული ფირმის Pedigree Toys and Dolls-ის მიერ გამოშვებული თოჯინა. სინდი ასაკით ბარბიზე პატარა და დაბალია. მისთვისაც მდლად გარდერობს და მთელ რიგ აქსესუარებს ქმნიან. თუმცა, ათასგვარი მცდელობის მიუხედავად, ბარბის მაგვარ პოპულარობას სინდი ვერასდროს მიაღწია.

ასე რომ, თქვენი შეილებს ნაქონ მოძველებულ სათამაშოებს პირდაპირ ნაკვების ყუთში ნუ მოისვრით, რა ციკლი არა ხდება. იქნებ ჩინურ სათამაშოებსაც, რომლებიც ლამის ხელში ალებითანავე ტყდება ოდესმე ფასი დაედოს და დიდი ფულიც იშოვოთ.

ანა და ენრიკა

ერთი სიყვარულის ამბავი

ანა კურნიკოვა

გასულ პარაკევს, საკმაოდ ხანგრძლივი რომანის შემდეგ, რუსი ჩოგბურთელი ანა კურნიკოვა და მომღერალი ენრიკე იგლესიასი დაქორწინდნენ. ისინი ძალიან ეცადნენ, რომ ამის შესახებ ცოტა ხალხს სცოდნოდა. ქორწინების ცერემონიალი კასა დე კამპოში გაიმართა.

ესპანური პრესის ცნობით, კარიბის ერთ-ერთ კუნძულზე "ვარსკვლავების ქორწილი ვინრო წრეში, ლამის კონფიდენციალურად იყო აღნიშნული". ანა და ენრიკე კუნძულზე მაიამიდან ჩაფრინდნენ, სადაც ორივეს საკუთარი სახლი აქვს.

სხვათა შორის, მონვეულთა საიში ნეფის მამა, ცნობილი ესპანელი მომღერალი ხულიო იგლესიასიც კი არ ყოფილა. სწორედ მან ბრძანა, რომ მისი ვაჟი და რუსი ჩოგბურთელი ქორწინების ამბავს ჟურნალისტების ზედმეტი ცნობისმოყვარეობის გამო მალავდნენ.

21 წლის ურნიკოვა და 28 წლის იგლესიასის სასიყვარულო ურთიერთობა გასული წლის თებერვალში დაიწყო, როცა მათ სიმღერა Escape-თვის ვიდეოკლიპში იღებდნენ. მართალია, მაშინ ურნიკოვას ტურებზე რაღაცამ გამოაყარა და მომღერალმა მის კოცნაზე კატეგორიული უარი განაცხადა,

მაგრამ შემდეგ საქმე იქამდე მივიდა, რომ ენრიკემ ანას სახლი უყიდა და იქვე ჩოგბურთის კორტიც გააკეთებინა. მას შემდეგ პრესა წვეილს "კვალში ჩაუდგა", რაც შეყვარებულებს დიდად არ სიამოვნებდათ. სამაგიეროდ, ურნიკოვას ურთიერთობა ერთობ ბოხოქარი იყო. ერთხელ ისედაც საკმაოდ ეჭვიანი ჩოგბურთელი თავის სატრფოს კონცერტზე დათვრა და თევზების სროლა დაუწყო.

ნეფიცა და დედოფალიც ძალიან შეძლებული ხალხია – ორივეს ქნება მილიონობით დოლარი გახლავთ. რუსი ჩოგბურთელისთვის, რომელსაც თავისი კარიერის განმავლობაში არცერთ დიდ ტურნირში არ გაუმარჯვია, ეს მეორე ქორწინება იქნება. ერთი ხანი ის რუსი პოეისტის, სერგეი ფიოდოროვის მეუღლე იყო. ნეფიცა საფუძვლიანად შეძლო პრესის წარმომადგენელთათვის გზაკვალის აბნევა. ქორის გავრცელება, დომინიკის რესპუბლიკაში, ლა-რომა-ნაში იწერენ ჯვარსო. პაპარაცებმა იხუფეს და ეკლესიას მიანდნენ. ტაძარში, მართლაც, ჯვარსერის ცეცხლი მონია ტარდებოდა, მაგრამ სულ სხვა წვეილისა.

აბრუსიული სხოველთა დამსვველთა

ანა ვინტური

ჯგუფ PETA-ს წევრებმა დიდი საგამომცემლო სახლის, Conde Nast-ის შენობის წინ დიდი აურზაური მოაწყეს. თავდაპირველად იდეა თითქოს უწყინარი იყო: ცხოველთა უფლებების დამცველები ანა ვინტურის გაკიცხვას აპირებდნენ, რომელმაც ცოტა ხნის წინათ ამერიკელ მოდის დიზაინერთა ასოციაციის ჯილდო მიიღო.

აქტივისტების ჯგუფი, ბენვის (ცხადია, ხელოვნური ბენვის) სამოსში გამონყოფილი, ტაიმს სკვერისა და 42-ე ქუჩის კუთხეში შეიკრიბა. ისინი წითელ, ტბილ სასმელს ისხამდნენ და ასფალტზე ხოხავდნენ – ვითომ მომაკვდავი ცხოველები იყვნენ, რომლებიც ანა ვინტურის ქურქებს შეენიონენ. ტრანსპარანტებზე ეწერა: "სიხარბის ხაფანგში", "ბენვი სიყვილია". პროტესტის ეშში შესულმა აქციის მონაწილეებმა წვენი ვიტრინებსა და რამდენიმე გამგელსაც შეასხეს. მოკლედ, სანამ პოლიციელები ავტობუსში შეტენდნენ, ბევრი რამის გაფუჭება მოასწრეს.

განვე-გამონევაში პოლიცია მტყუნას და მართალს ველარ არჩედა, და PETA-ს ხალხთან ერთად Associated Press-ის ფოტოგრაფიც დააპატიმრეს. გამოსვლის შემდგომი მიზანი მოგვიანებით გაირკვა. თურმე, აქციის მონაწილეები გამგელებს ღია ბარათებს ურიგებდნენ, რომლებზეც "ვოგის" რედაქტორის კარიკატურული გამოსახულება, მისი ტელეფონის ნომერი და პირადი ელექტრონული მისამართი იყო დაბეჭდილი. PETA-ს ვიცე-პრეზიდენტმა, დენ მეტიუზმა განაცხადა, რომ ამგვარად ისინი "ვოგის" ტელეფონებისა და სერვერის გადატვირთვას ცდილობდნენ, სწორედ ახალი ნომრის გამოსვლის წინ, რომ სარეკლამო განცხადებების რაოდენობა შეეზღუდათ. საიდუმლო ინფორმაციის წყარო გამომცემლობის თანამშრომლები ყოფილან, რომლებიც ტყავსა და ბენვთან დაკავშირებული "ვოგის" პოლიტიკით უკმაყოფილონი არიან.

ფოტოგოდელი ბარბი

1959 წელს შექმნილი თოჯინა ბარბი ახალი მისიით უბრუნდება დიდ მოდას. ამიერიდან ის განთქმული მოდეის სახლების იუველირული ნაწარმის მოდელი იქნება. ფრანგი ოქრომჭედლები და დიზაინერები Barbie Joallerie Collection 2003-ის შესაქმნელად გავრთიანდნენ. ამასთან დაკავშირებით "ფრედმა" ბრილიანტებისა და თეთრი ოქროსგან დამზადებული რამდენიმე კომპლექტი შექმნა, რომელთა სახელწოდებაც "რადგან წყალი სიცოცხლეა" გახლავთ.

მინიატურული სამკაულების მსოფლიო ტურნე პარიზში, სასტუმრო "რიცში" დაიწყო. მისში ბარბის სამკაულები იაპონელმა "მარგალიტის მეფემ", "მიკიმოტომ" წარმოადგინა, ზაფხულს კი თოჯინა მონაკოს თოჯინების ეროვნულ მუზეუმში გაატარებს. ტურნე დეკემბერში დასრულდება, და ახალი სამკაულებით მორთულ ბარბის აუქციონზე გაყიდვას, რის შედეგადაც შემოსული თანხა წითელი ჯვრის და ჩაგრულ ბავშვთა ფონდს გადაეცემა.

შეიძინეთ გაერთიანებული მოიგეთ!

ფორმა "ფენიქსი" ვისუფლებს წარსტებს.

ყოველ შაბათს, რუსთავე 2-ის პირდაპირ ეთერში გაიმართება ტელელოტოგო "საოჯახო ტოტოს" გათამაშება.

დაწერილავითი ინფორმაციის და კომუნიკაციების სხრილი ინფორმაციაზე 24 საათში

შპს "კვარციტი" აცხადებს ელექტრონიკის ვაკანსიას მაღალი ანაზღაურებით:

- მაღალი ძახვის სპეციალისტი სათანადო კვალიფიკაციით;
- ელექტრონული ტექნიკის სპეციალისტი;
- უცხოური ტექნიკის (CAT, კამაცუს) ელექტრონიკის სპეციალისტი;
- რუსული და უცხოური წარმოების დიზელ-გენერატორების (CAT, პერკინსის) სპეციალისტი;
- ელექტრონული სასწორების სპეციალისტი.

სასურველი იყოფის კომპიუტერზე მუშაობა დაფლობდეს ინგლისურ ენას.

შსურველებმა გამოგზავნონ რეზიუმე (CV) ელ. ფოსტით: quartzite_kazreti@yahoo.com

ტელ/ფაქსი: 94-29-80 98-98-79 ან საფოსტო ყუთის მისამართზე: ს/ყ 86, მე-8 საფგანყოფილება, 380008. თბილისი.

თქვენი რაკლამა ჩვენს გაზეთში

20-24-24
20-00-24

ნამალი "სალხინო" ქართული ფლორის სამცრება

თუ განუხებთ პროსტატიტი, ცისტიტი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, შარდსადენი ხერხის ბავთა მიწებება, სუსი ან გამონადენი; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის ნვეთ-ნვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია, მიიღეთ ნამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგესხნებათ.

"სალხინო" აწესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს.

"სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლეცისტიტი), ჰეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგივიტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. ნამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გაიუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

ნამალი "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში. ნამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.

ქროსვორდი